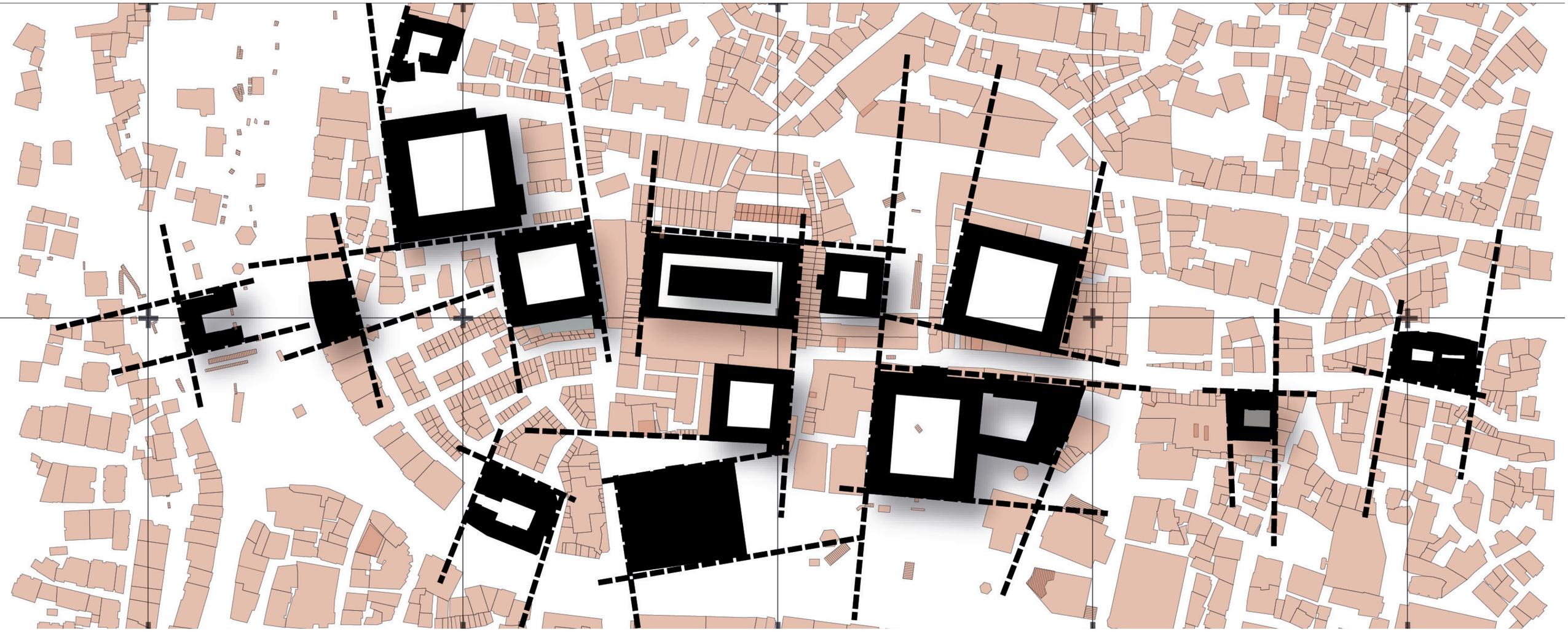

GELENEKSEL DOKUNUN YANSIMASI OLARAK

KENT AVLUSU

Çarpık kentleşme, yüksek nüfus yoğunluğu, artan teknoloji bağımlılığı ve küreselleşme… Yirmibirinci yüzyıl kentlerini domino etkisi yaratarak etkileyen bu gelişmeler, tarih boyunca geçmiş ve geleceğin kesişim noktasında bulunmuş, "zamansız şehir" Bursa'yı kaçınılmaz şekilde etkilemiş ve geleneksel kent dokusunu farklı boyutlarda radikal şekilde değiştirmiştir. Hızla artan nüfus ve kentleşmenin mekân üzerindeki yoğun baskısıyla başlayan bu değişim, mekânın hızla özelleşmesiyle devam ederek, fiziksel, sosyal ve ekonomik açıdan tanımsız ve birbirinin aynı mekânların çoğalmasına sebep olan bir sisteme evrilmiştir. Benzer şekilde Hisar ve Hanlar Bölgesi arasında bir etkileşim ve geçiş alanı olarak tanımlanan Çarşıbaşı, tarihi dokuyla uyumsuz ekler ve ölçeksiz müdahaleler sonucunda özgün niteliğini kaybetmiş, bakımsızlık, fiziksel ve işlevsel bozulma ve tek tipleşmeyle karşı karşıya kalmıştır. Bu durum kullanıcı ve mekân arasındaki bağın gittikçe zayıflamasına ve kentin köklerini kapsayan merkeze karşı yabancılaşmaya sebep olmuştur.

Çarşıbaşı bölgesi, Bursa geleneksel konut dokusunda çok amaçlı kullanılan ve günlük hayatın geçtiği esnek bir mekân olarak tanımlanan avluyu (taşlık) referans alan bir **KENT AVLUSU** olarak ele alınmıştır. **Kent Avlusu**, kentteki değişimleri bütüncül ve sürdürülebilir bir bakış açısıyla ele alan, yoğun kentsel hareketliliğe durağanlık katarak, hareketlerin kaynaşıp kenetlendiği, sosyal, kültürel, toplumsal ve psikolojik gereksinimlere yanıt veren, kentlilere farklı olanaklar sunup onları aktif ve pasif birliktelikler için bir araya getiren bir odak noktası oluşturmayı hedeflemektedir. Gerçek anlamda kamusal mekân deneyiminin bir yansıması olan **Kent Avlusu**; insanları birbirine yaklaştırıp ve toplanmaya teşvik ederken günlük yaşamın geriliminden uzaklaştıran, zaman zaman dayanışma ve güven içinde olmalarını sağlayan, kendini ve kenti dinlemeye imkân veren bir hacim, hareketlerin kaynaştığı tarafsız fakat aktif bir bölgedir.

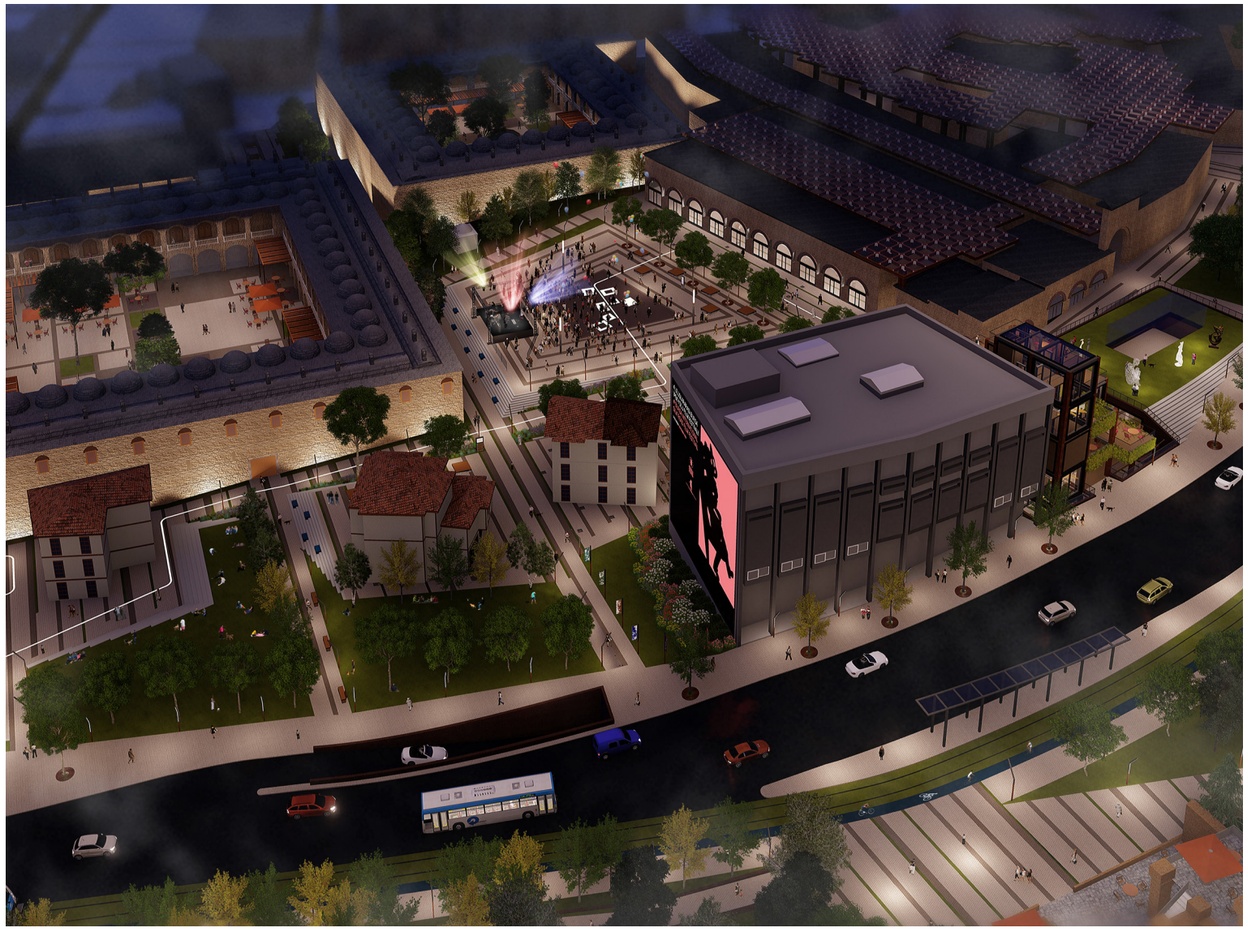

VE AVLUDA YANSIMALAR...

FORMUN YANSIMASI

İnsanlığın yaratıcı dehasını sahip olduğu fiziksel formla mimarlık, şehir planlama ve peyzaj ölçeğinde yansıtan Hanlar Bölgesi, bu eşsiz karakterini yanlış imar uygulamaları, kentsel rant anlayışı ve hızlı kentleşme üçgeninde zaman içinde kaybederken, geleneksel dokunun bütün içindeki okunabilirliği silinmeye başlamıştır. Tarihten referans alarak ve geleneksel kent dokusunu oluşturan biçimsel ilişkileri yeniden yorumlayarak oluşturulan formuna ek olarak AVLU, bu formun günümüzün ihtiyaçları doğrultusundan yaşamaya devam eden, kentin kapalılığı içinde bir açıklık, bir geçiş ve hazırlık mekânıdır.

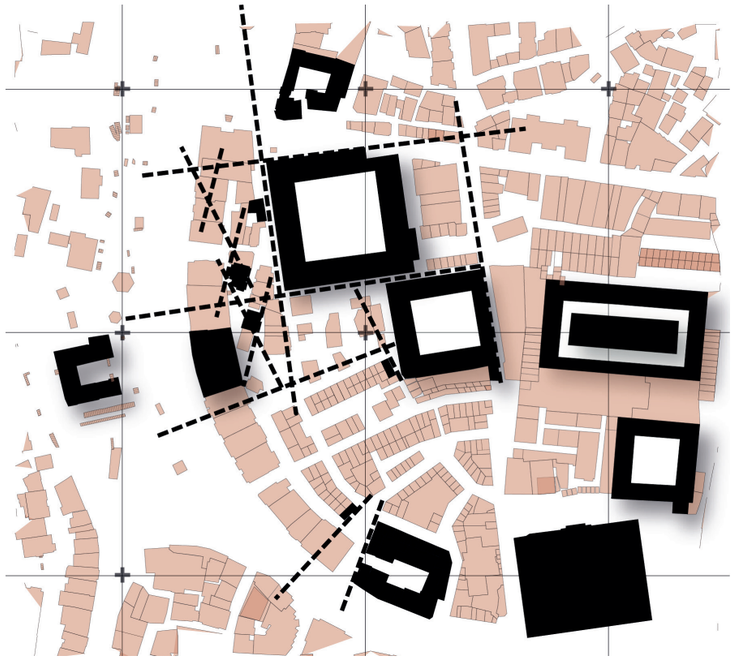

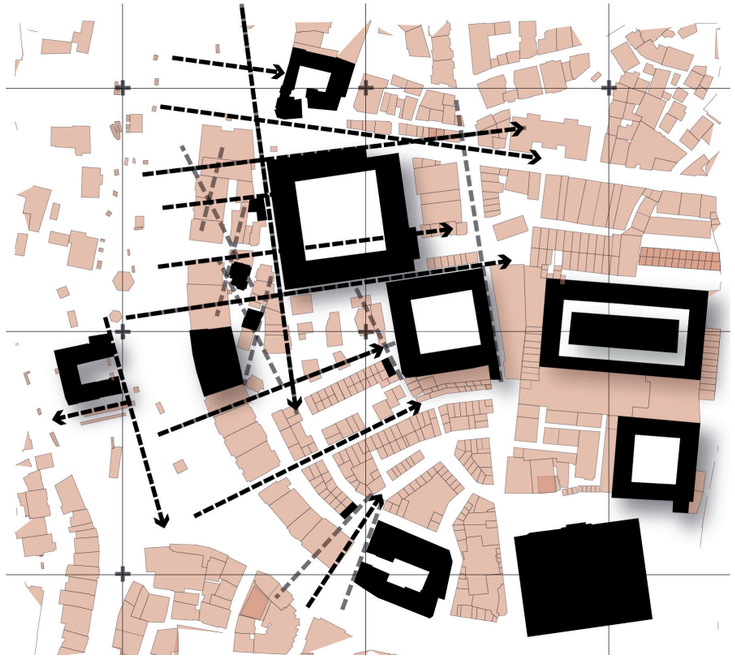

İŞLEVİN YANSIMASI

Geçmişten günümüze içinde barındırdığı ticari işlevlere bağlı olarak hızla akan hayatın ürettiği aktif mekânlara ve çoklu ilişkilere ev sahipliği yapan Hanlar Bölgesi, küreselleşmenin beraberinde getirdiği yeni kentsel fonksiyonlarla girdiği yarışta geri kalmış ve tarihi kent merkezi ile Bursa kent bütünü arasındaki işlevsel, sosyal ve ekonomik bağlantılar zayıflamıştır. Yoğun kentsel alanın kalbinde bulunan **AVLU**, geçmişte mekânı kullanıcıları için bir çekim noktası haline getiren ancak günümüzde yer yer izi kalmış veya yok olmuş işlev ve fonksiyonları gün yüzüne çıkaran, kent bütüründeki işlevlerle hem görsel hem de eylemsel açıdan ilişkili, canlı, çeşitli ve karma bir merkezdir.

SOSYAL YAŞAMIN YANSIMASI

Klasik Osmanlı-Türk kentinde kamusal yaşamın merkezi olarak meydanlar yerine, çevresindeki cami, çarşı, çeşme, konak, kahvehane ve ağaç gibi öğelerin ölçülü ve uyumlu birlikteliğinden oluşan avlular bulunmaktadır. Ancak bu alanlar zaman içinde önemini kaybetmiş ve yerini tanımsız boşluklara, kentsel hareket alanlarına ve hatta alışveriş merkezlerinin açıklıklarına bırakmıştır. Özgün kimliğinden aldığı referansla oluşan **AVLU**, duyusal ve düşünsel yönden abartıdan uzak ve dinlendirici, toplumsal yaşamın merkezinde, kentsel örgütlenmeye teşvik eden, kamusal aktivitelerle yüklü demokratik bir mekândır.

KÜLTÜRÜN YANSIMASI

Katmanlar halinde gelişen tarihine paralel olarak, soyut ve somut fark etmeksizin zengin bir kültürel mirasın mekânla buluştuğu Hanlar Bölgesi, aynılaşma, tek tipleşme ve popülerleşmenin etkisiyle kültürel mirasını koruyup geleceğe aktarma açısından yetersiz kalmıştır. **AVLU**, Bursa'nın tarihsel geçmişini, somut olmayan değerlerini, simgelerini, geleneksel sanatlarını ve iş kollarını kentsel mekâna yansıtan, bu değerleri koruyarak yeniden canlandıran, şehir mobilyalarında geleneksel sokak kültürünün hem fiziksel hem işlevsel yansımasını taşıyan, özgün bir kamusal mekândır.

Açık Sergi

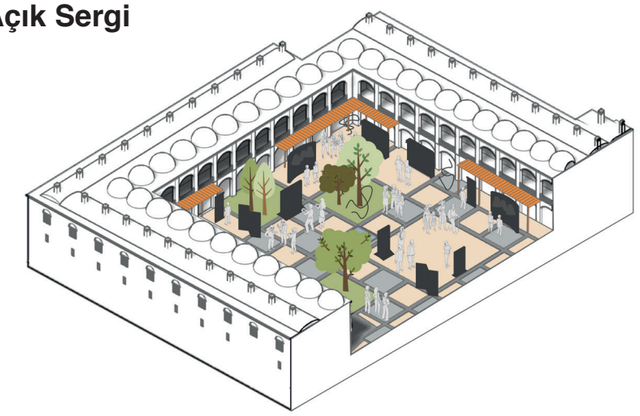

Açık Sinema

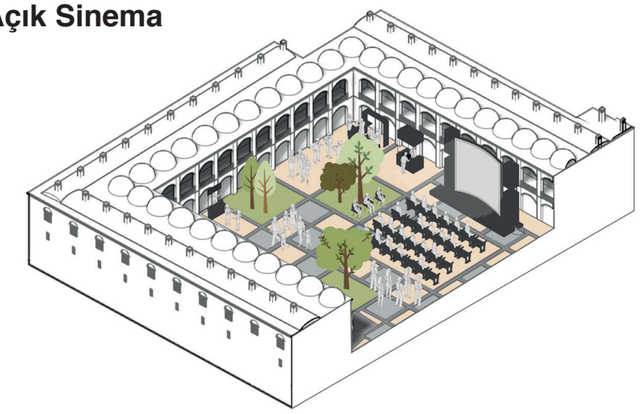

Tematik Pazar

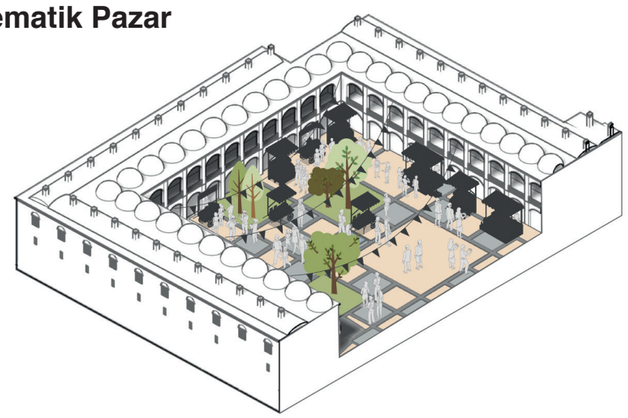

Tiyatro-Konser

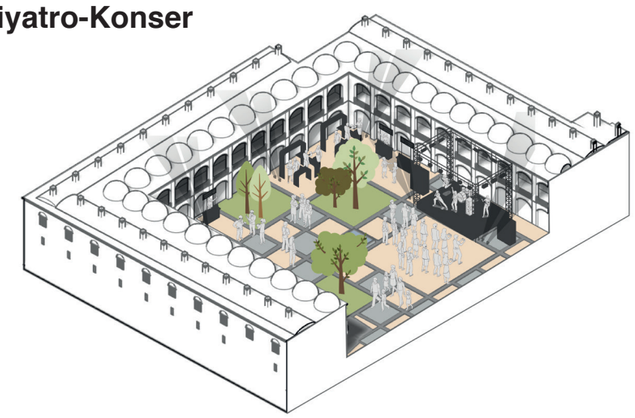

Yeme-İçme Dolaşım

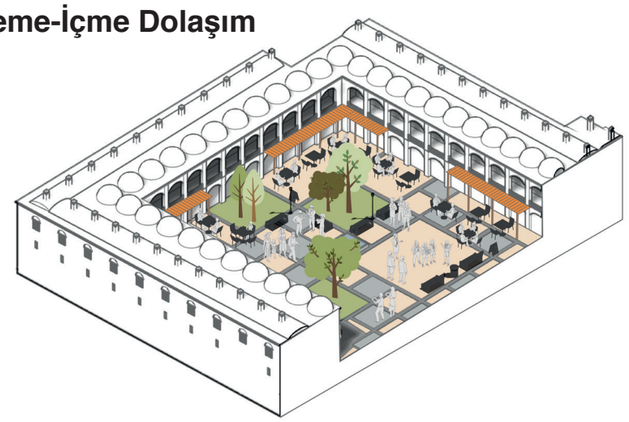

Açık Sergi

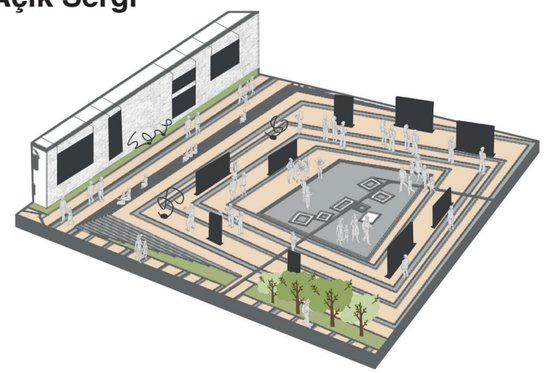

Açık Sinema

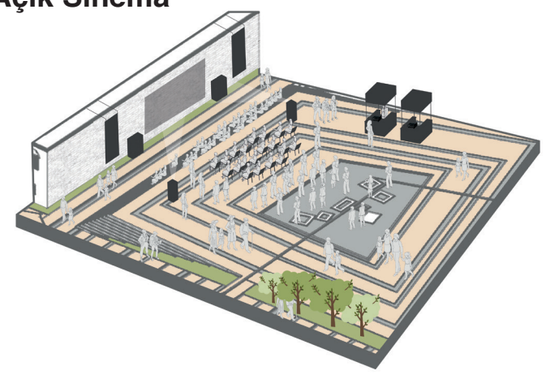

Tiyatro-Konser

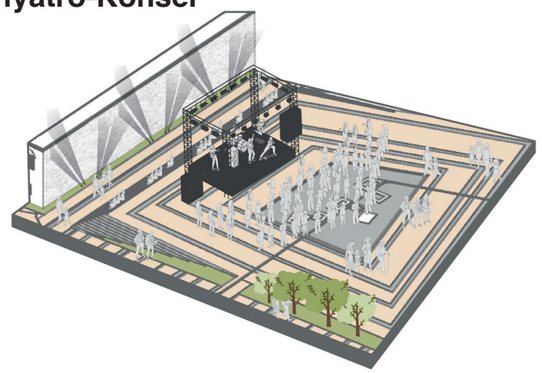

Tematik Pazar

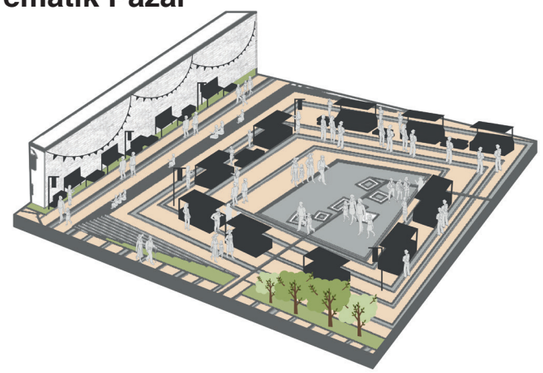

Öneri ve Mevcut Fonksiyonlar

Pirinç Han
Yapı uyumsuz eklerden arındırılarak (dükkan tabelaları, kafelerin üst örtüleri) orjinal formuna yaklaştırılmış ve görünürlüğü arttırılmıştır.

Meyhaneli Hamamı
Yapının özgün fonksiyonuna göre restore edilmiş ve doğusundaki alan mevcut imar planı kararları doğrultusunda meydan fonksiyonuyla yeniden tasarlanmıştır.

İpek Han
Yapının dış cephesindeki eklentiler kaldırılarak Avlu Yaşam bağlantısı rahatlatılmıştır.

Bakırcılar Çarşı ve Ulu Çarşısı Üst Örtü
Mevcut kamu kaynaklarını verimli kullanmak adına çarşıların üst örtüleri korunmuş, Ulu Camii caddesi üzerinde İpek Han'ın önündeki kesim ve Bakırcılar Aralığı sokağı üzerindeki örtüler Bakırcılar Çarşı'nın mevcut örtüsüyle uyumlu hale getirilmiştir.

Kapan Han
Yapının mevcut fonksiyonu korunarak uyumsuz eklentilerinden (dükkan tabelaları, kaçak kat) arındırılmıştır.

Merkez Bankası Binası
Bursa Modern adıyla kentlinin kullanımına uygun bir kültür-sanat merkezi olarak renove edilmiştir.

TAB
(Tasarım Atölyesi Bursa)
Mevcutta kötü durumda olan yapı tasarım atölyeleri, ortak çalışma alanları, kafe gibi fonksiyonları içerecek şekilde renove edilmiştir.

Sanat Okulu
Mevcut fonksiyonuyla korunmuştur.

Gençlik Merkezi
Dinlenme alanları, resepsiyon, mini mutfak, esnek çalışma odaları, paylaşım noktası (kitap, kıyafet)

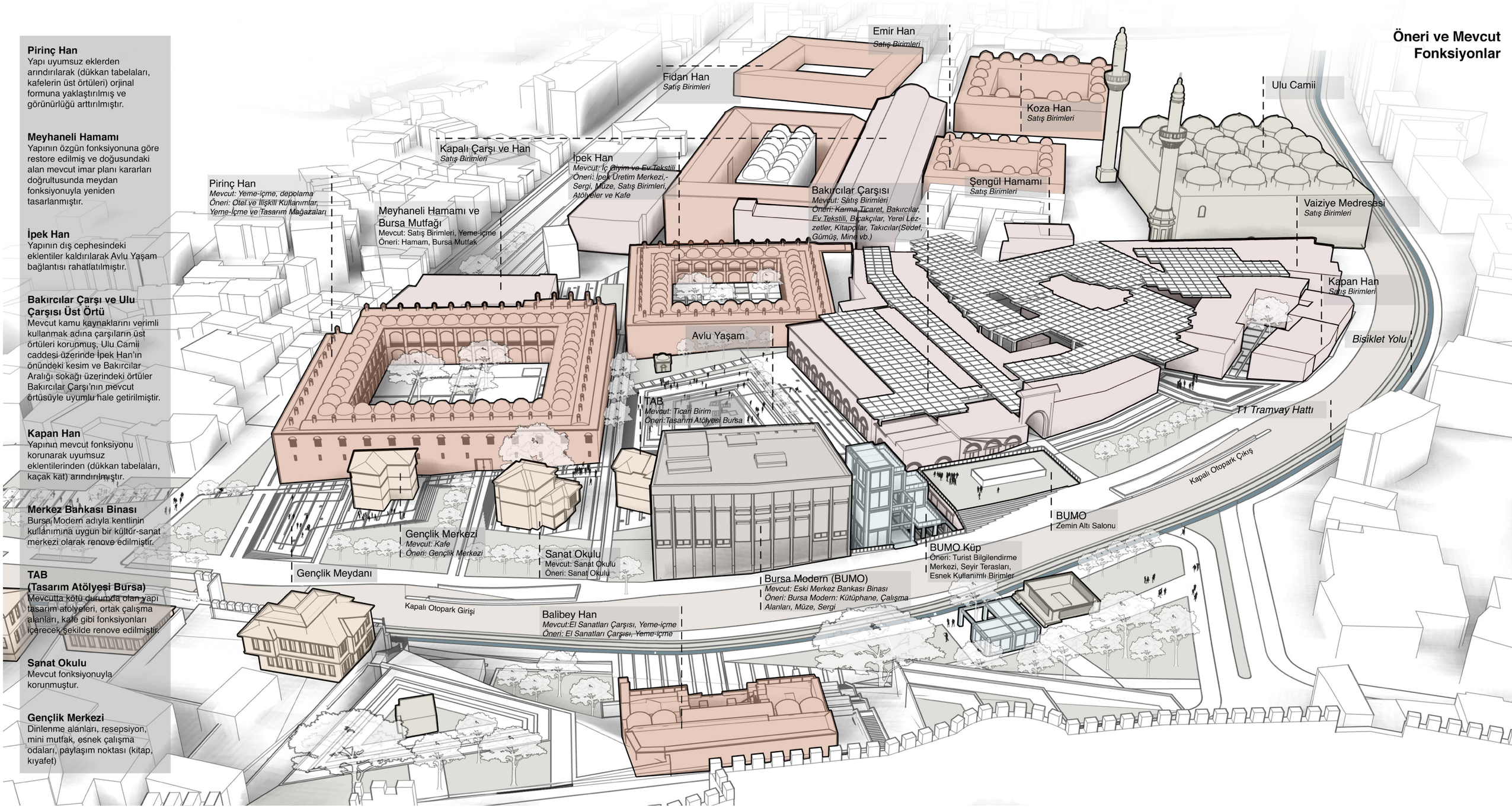

1/2000 ÖNERİ

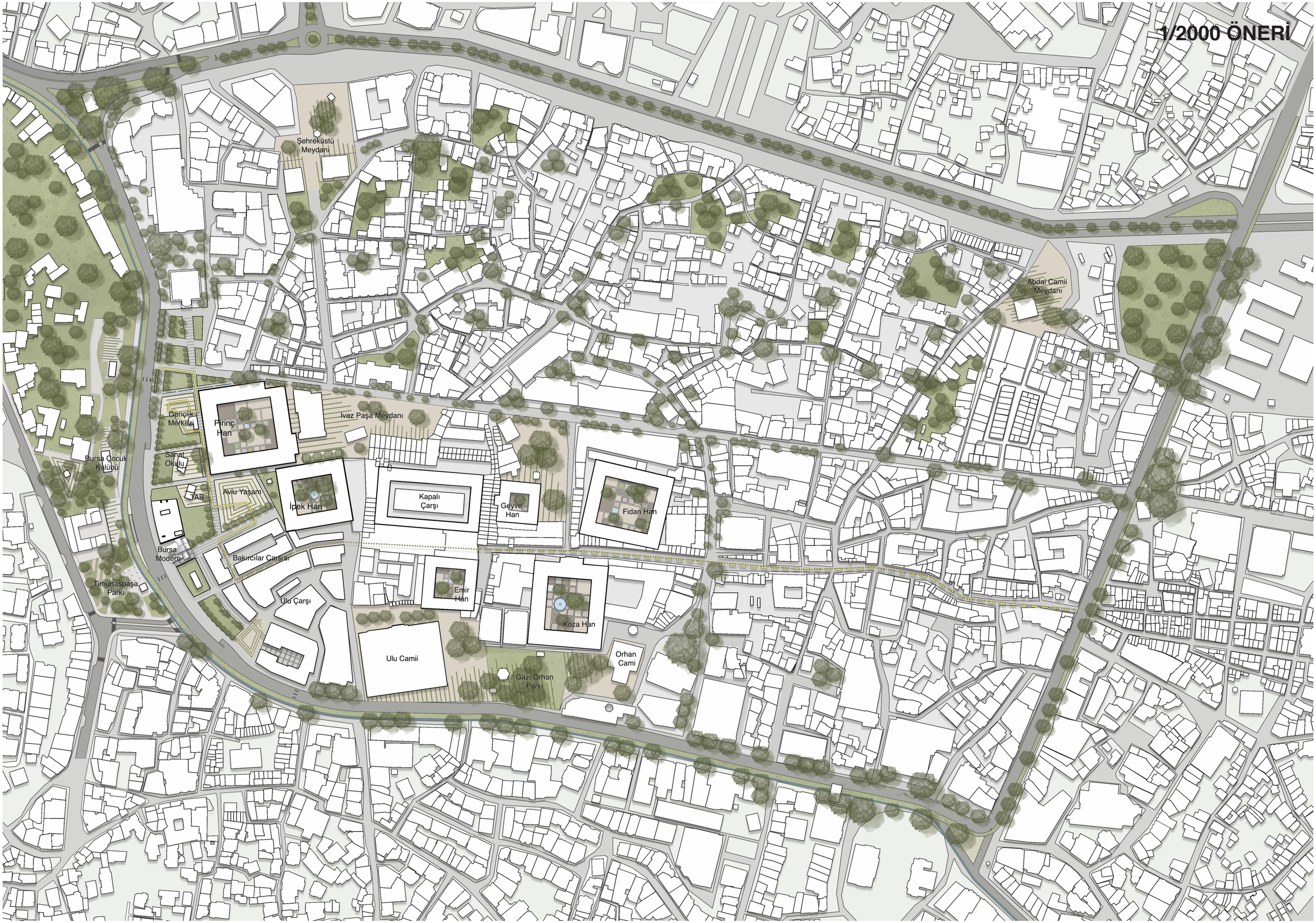
Şehreküstü Meydanı
Abdal Camii Meydanı
Gençlik Merkezi
Pirinç Han
İvaz Paşa Meydanı
Bursa Çocuk Kulübü
Sanat Okulu
TAB
Avlu Yaşam
İpek Han
Kapalı Çarşı
Geyve Han
Fidan Han
Bursa Modern
Bakırcılar Çarşısı
Timurtaşpaşa Parkı
Ulu Çarşı
Emir Han
Koza Han
Ulu Camii
Orhan Cami
Gazi Orhan Parkı

Kent Yeşil Sistemi

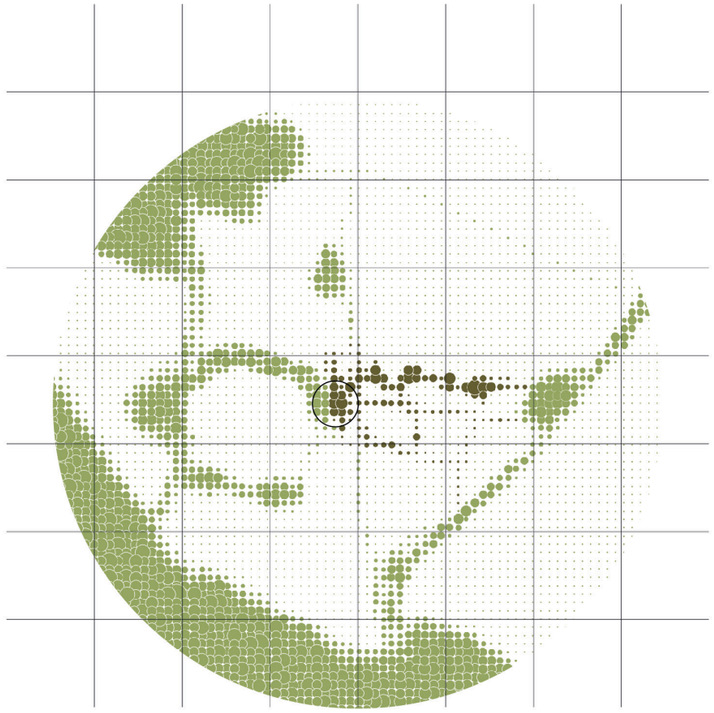

Mevcut

Önerilen

Kent Miras Alanları

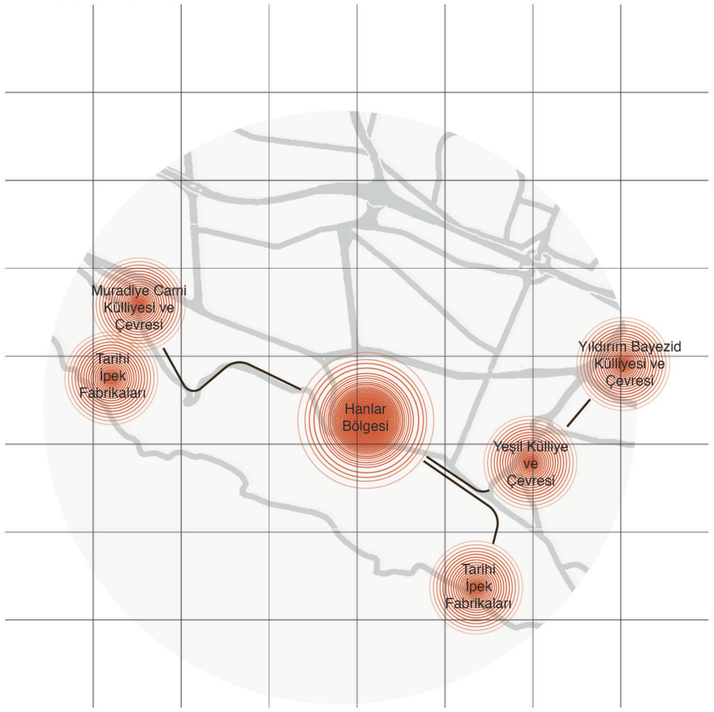

Miras Alanları

Bağlantılar

Hanlar Bölgesi Odakları

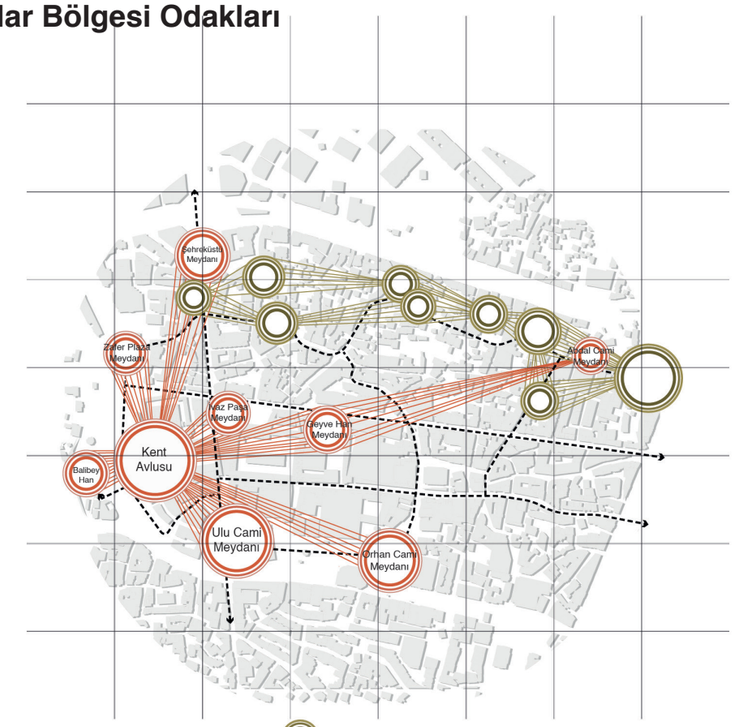

Yeşil Odaklar

Ana Odaklar

Yoğun Yaya Aksları

Hanlar Bölgesi Yeşil Sistem Önerisi

Hanlar Bölgesi Ulaşım Önerisi

Otopark

Turist Otobüsü Parkı

Turist Otobüsü Durağı

Tramvay Durağı

Metro Durağı

Bisiklet Parkı

Araç Yolu

Kısıtlı Araç Yolu

Tramvay Yolu

Metro Yolu

Bisiklet Yolu

Kent ölçeğinde ele alınan yeşil sistem kurgusunda mevcut durumdaki yeşil alanlar saptanmış, kuzey-güney aksında yeşil sürekliliği devam ettirilirken, doğu-batı doğrultusunda mevcut izler birbirine bağlanmıştır.

Osmanlı mimarisi ve ipekçilik miras alanlarının merkezinde yer alan Hanlar Bölgesi, kilit bir alan olarak değerlendirilmiş ve fonksiyonlandırılmıştır.

Taşıt platformu geometrisi düzeltilmiş, bisiklet yolu eklenmiştir. Yaya-taşıt karşılaşmasını ortadan kaldırmak için yer altı geçidi, otobüs park yerleri ve yüksek kapasiteli cadde altı otopark tasarlanmıştır.

Bölgede ona odaklar belirlenmiş, bunların birbirleri ile ilişkisi tanımlanmıştır. Yeşil odakların ve ana odakların yoğun yaya aksları ile olan ilişkileri tasarlanmıştır.

Yeşil sistem önerisi ile yeşil alanda süreklilik sağlanmıştır ve bu yeşil sistem ayrıca yağmur suyu hasadı için bir araç olarak düşünülmüştür.

Hanlar Bölgesi Yakın Çevresi Rota Önerileri

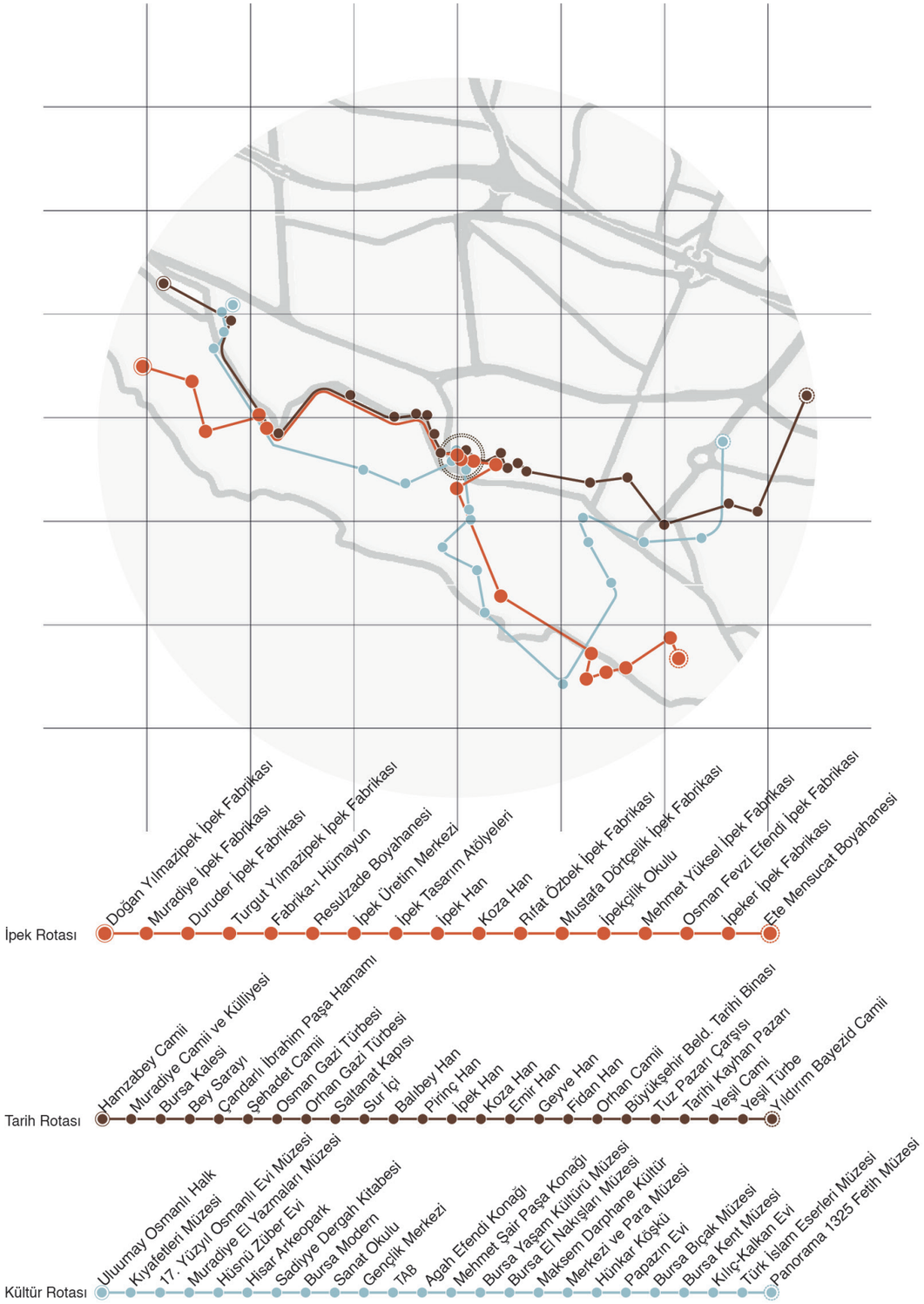

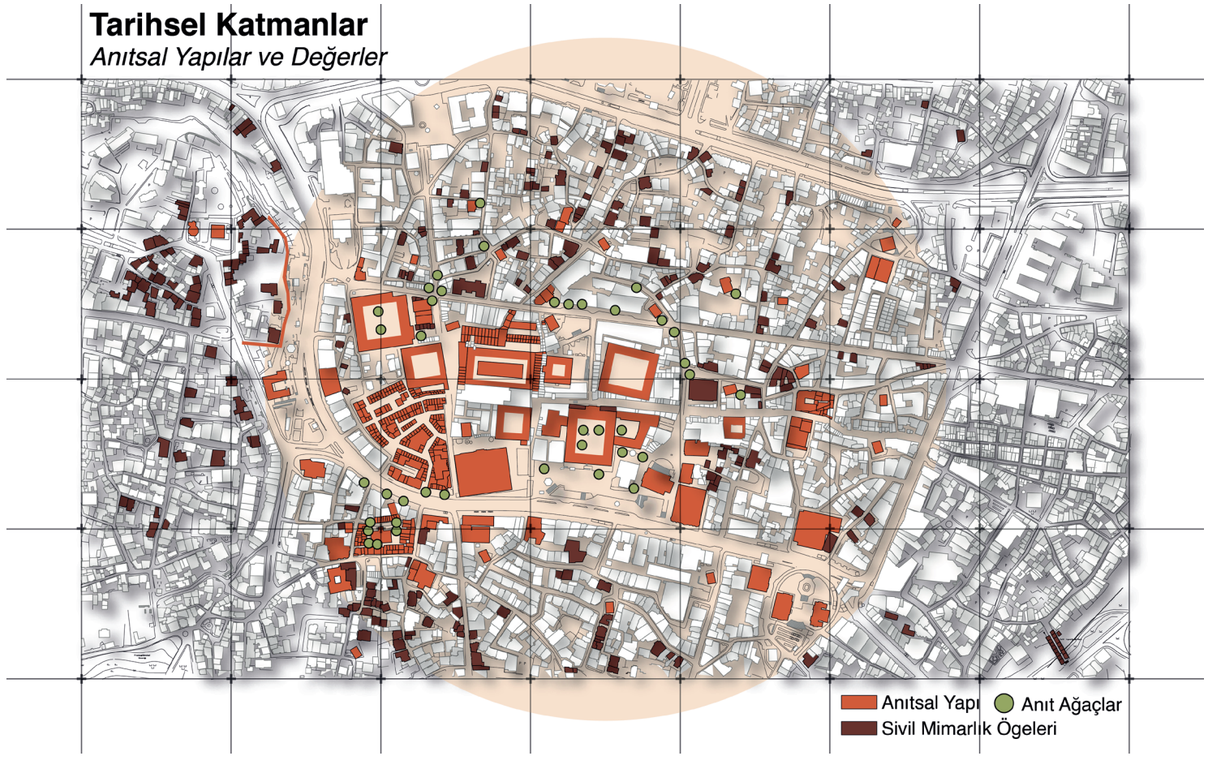

AVLUDA DAYANIKLILIK

Kentler çevresel, fiziksel, sosyal, ekonomik ve sembolik olmak üzerinde farklı boyutlardaki anlamlar bütünüyken, kent merkezleri ise bütün bu anlamların merkezileştiği, bellek ve kimlikle bağlantılarının kurulduğu yerlerdir. Ancak gelişen teknolojiler, kentlerin dışa doğru büyümesi, değişen kullanıcı ihtiyaçları ile kent merkezleri zaman içinde terk edilmiş ve potansiyelini korusa da önemini kaybetmiştir. Benzer şekilde Hanlar Bölgesi, kentin kuzeye doğru büyümesi, yeni metro hatlarıyla çeperlerin erişilebilirliğinin artması, yeni açılan alışveriş merkezlerinin bir çekim noktası haline gelmesi gibi sebeplerden negatif etkilenmiştir. Merkezin yeni gelişmeler karşısındaki dayanıklılığını arttırmayı hedefleyen **AVLU**, akıllı teknolojileri benimseyerek yenileme sürecine katkı sağlarken, doğal afetler, sosyal ve ekonomik dengesizlikler, fiziksel köhneleşme ve yetersizlikler gibi sorunlara karşı hazırlıklı olmayı ve kaybolmaya yüz tutmuş aidiyet hissini yeniden canlandırmayı amaçlamaktadır.

TASARIM İLKELERİ

•Gelişen (Kullanıcılarının katkısıyla gelişmeye devam eden)
•Çeşitli (Herkese hitap eden ve tekillikten kaçınan)
•Ücretsiz (Herkes tarafından erişilebilen ve kullanım hakları kamuya ait)
•Hareketli (Aktif kullanımlardan oluşan)
•Anlamlı (Dikkate değer olanaklar ve özellikler içeren)
•Saygılı (Tarihi ve kültürel değerlere referans veren, bu değerleri ön plana çıkaran)
•Sosyal (Sosyal etkileşimi teşvik eden)
•Dengeli (Taşıtlar ve yayalar arasında dengeli dağılan)
•Yeterli (İdeal yoğunluğa sahip

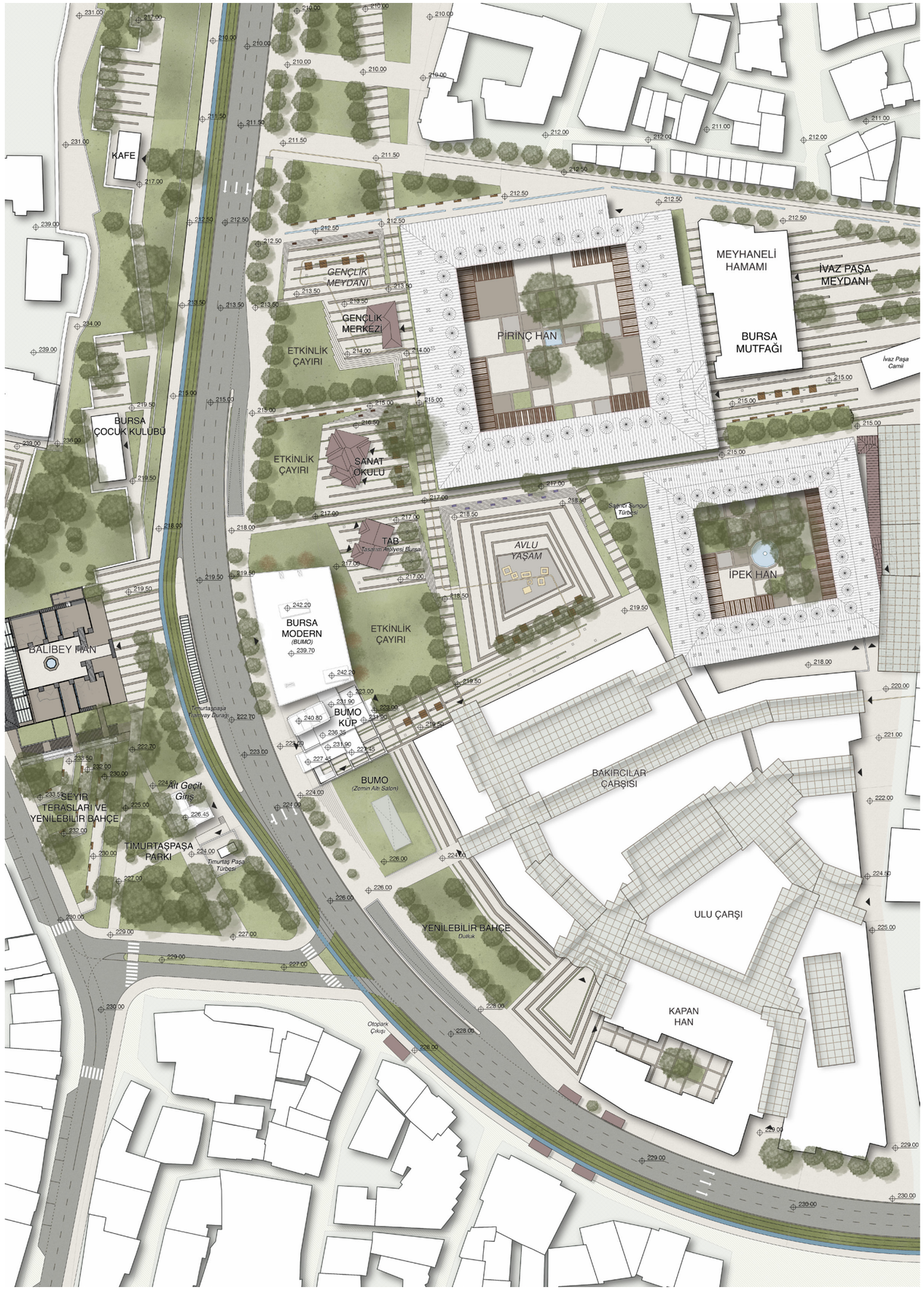

TASARIM STRATEJİLERİ

S1. Koruma Stratejisi

•Tarihi ve tescilli yapıların rehabilite edilmesi, yeniden fonksiyonlandırılarak kentin kullanımına açılması

•Yapıların ve avluların özgün niteliğini bozan eklentilerden (tabela, kat, üst örtü vb.) arındırılması

•Tarihi dokunun etrafının boşaltılıp farklı kotlarda çözüm önerileri getirilerek manzara ögesi haline getirilmesi

•Tarihi dokuya uygun olmayan kent mobilyalarının geçmişten referans alan çağdaş bir tasarım yaklaşımıyla bütüncül bir şekilde tekrar yenden tasarlanması

S2. Kültür ve Eğitim Stratejisi

•Alanda sanat merkezi, müze, sergi alanı, kütüphane, atölye, çalışma alanları bellek atölyeleri gibi fonksiyonlar önerilmesiyle alanın kültürel bir odak noktası haline gelmesi

•Somut olmayan kültürel değerlere ve Bursa'nın simgelerine mekân tasarımında referans verilmesi

•Kültürel etkinlikler, festivaller, geleneksel sanatlar ve işkolları için açık, kapalı ve yarı açık mekânlar tasarlanması

•Alanın tarihi değerlerini ön plana çıkaran ve kullanıcılarına bu değerleri aktaran, alanın hem yaşayan hem öğreten bir tasarım yaklaşımıyla ele alınması

S3. Suç ve Güvenlik Stratejisi

•Fonksiyonel çeşitliliği (otel, sanat merkezi, ticaret alanları vb.) arttırarak aktif bir kamusal yaşam sağlanması

•Gece gündüz kullanımların dengeli dağıtılması

•Geceleri yeterli aydınlatma sağlanarak görünebilirliğin arttırılması

S4. Ulaşım ve Erişilebilirlik Stratejisi

•Alanın taşıt yoğunluğundan arındırılması ve kent merkezine ulaşımda alternatif sistemlerin (tramvay, bisiklet, elektrikli scooter vb.) desteklenmesi

•Mevcutta yolların ve otopark olarak kullanılan açık alanların yayalaştırılarak araç ve yayanın birbirinden ayrılması

•Otopark alanlarını yer altına alarak yayalarla doğrudan bağlantısının kesilmesi

•Alt geçit tasarlanarak doğu-batı yönünde kamusal alanlar arası sürekliliğin sağlanması

•Fonksiyon alanlarının çevresinde durmak ve beklemek için güvenli alanlar tasarlanması

•Ulaşılması kolay ve herkes tarafından erişilebilir açık alanların tasarlanması

•Yürümek, gezinmek ve hareket etmek için yeterli alanların ayrılması

S5. Ekonomik Gelişme Stratejisi

•Farklı ölçeklerdeki işletmelerin bir arada bulunarak alanın farklı gelir grubundan her kesime hitap etmesi

•Geleneksel ticaret merkezinin mekânsal kalitesinin arttırılarak alışveriş merkezleriyle rekabet edebilir hale getirilmesi ve ekonomik canlılığın sağlanması

•Geçmiş kullanımlara (kebapçılar çarşısı, şekerciler çarşısı, bıçakçılar çarşısı vb.) referans vererek mevcut çarşıların yeniden düzenlenmesi

BURSA
TARİH
BURSA
EĞLENCE

Etaplama Stratejisi

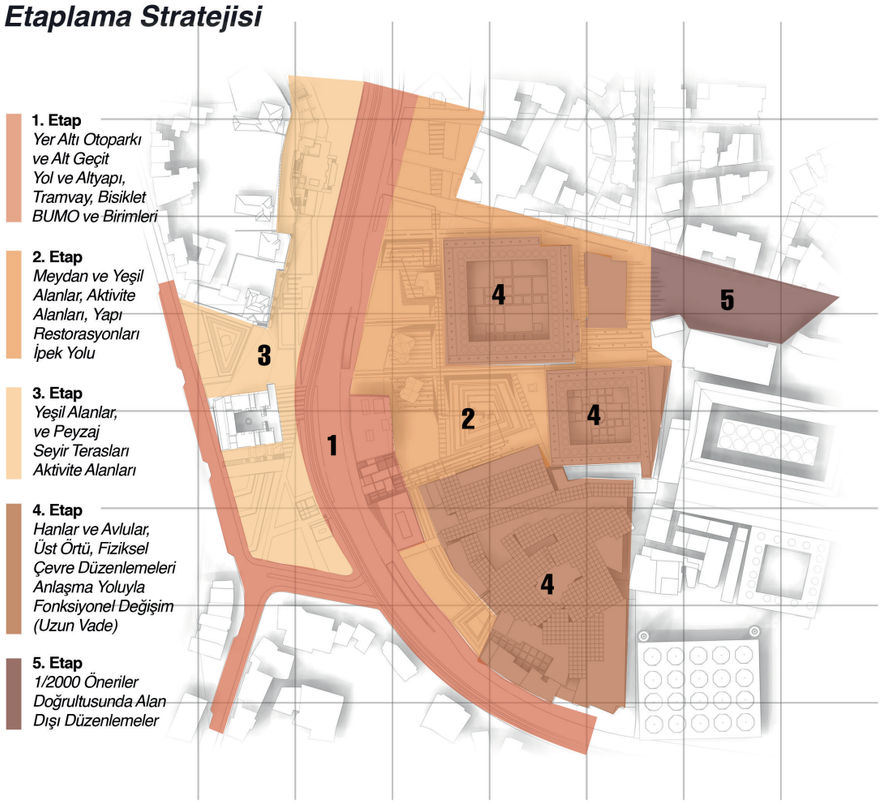

1. Etap
Yer Altı Otoparkı ve Alt Geçit Yol ve Altyapı, Tramvay, Bisiklet BUMO ve Birimleri

2. Etap
Meydan ve Yeşil Alanlar, Aktivite Alanları, Yapı Restorasyonları İpek Yolu

3. Etap
Yeşil Alanlar, ve Peyzaj Seyir Terasları Aktivite Alanları

4. Etap
Hanlar ve Avlular, Üst Örtü, Fiziksel Çevre Düzenlemeleri Anlaşma Yoluyla Fonksiyonel Değişim (Uzun Vade)

5. Etap
1/2000 Öneriler Doğrultusunda Alan Dışı Düzenlemeler

Kamulaştırma Stratejisi

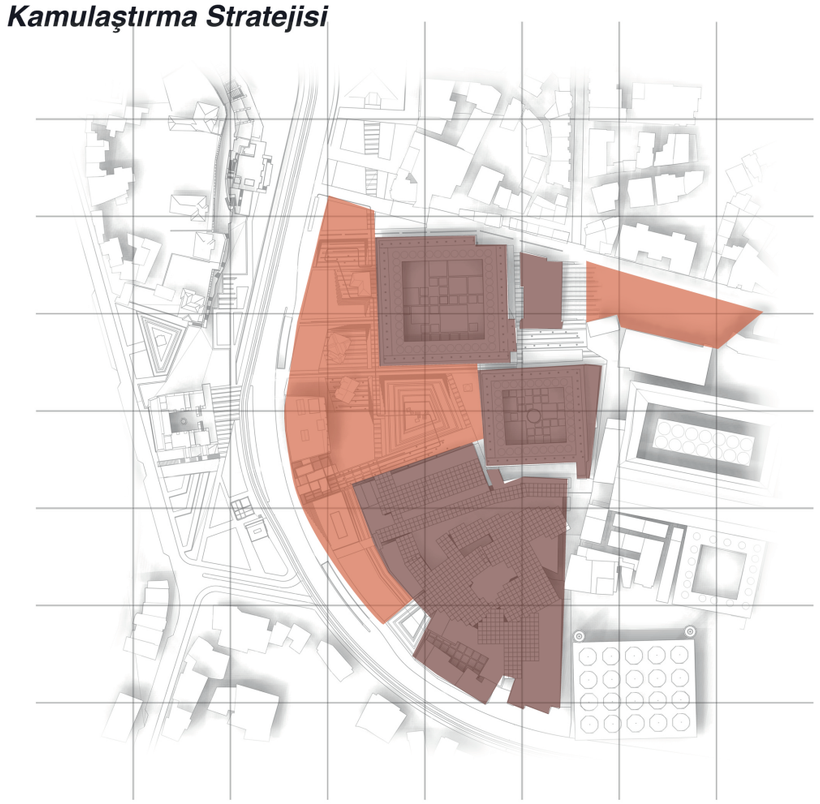

Güncellenen Kamulaştırma Sınırı Anlaşma Yoluyla Zaman İçinde Fonksiyonel Değişim

Öneri Kullanımlar

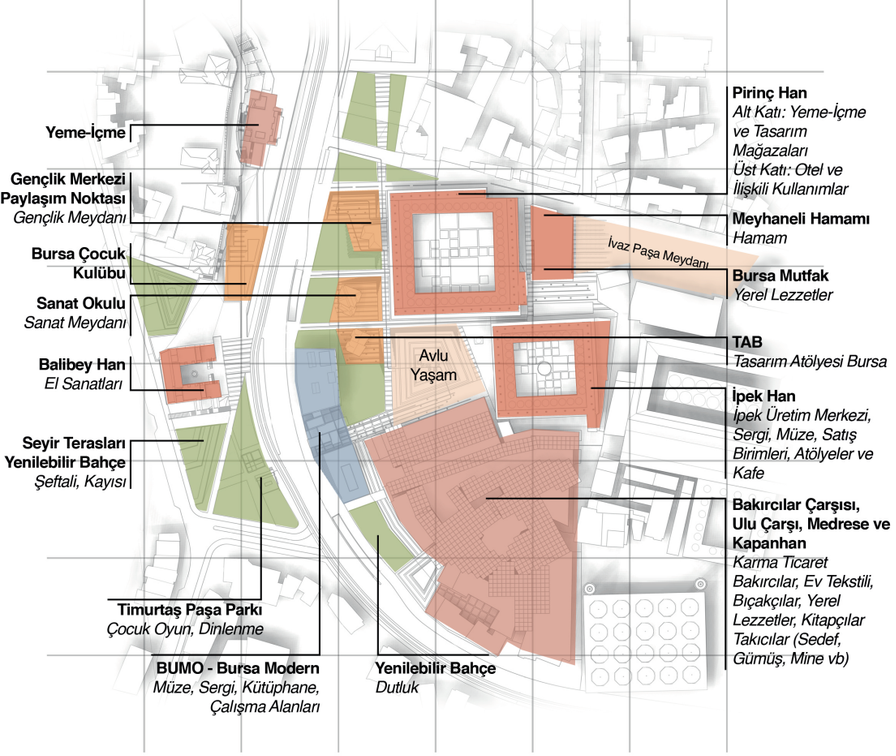

Tarihi Yapılar / Hanlar Eğitim / Aktivite Alanları Aktif Yeşil Alanlar Ticari Kullanımlar

Rotalar

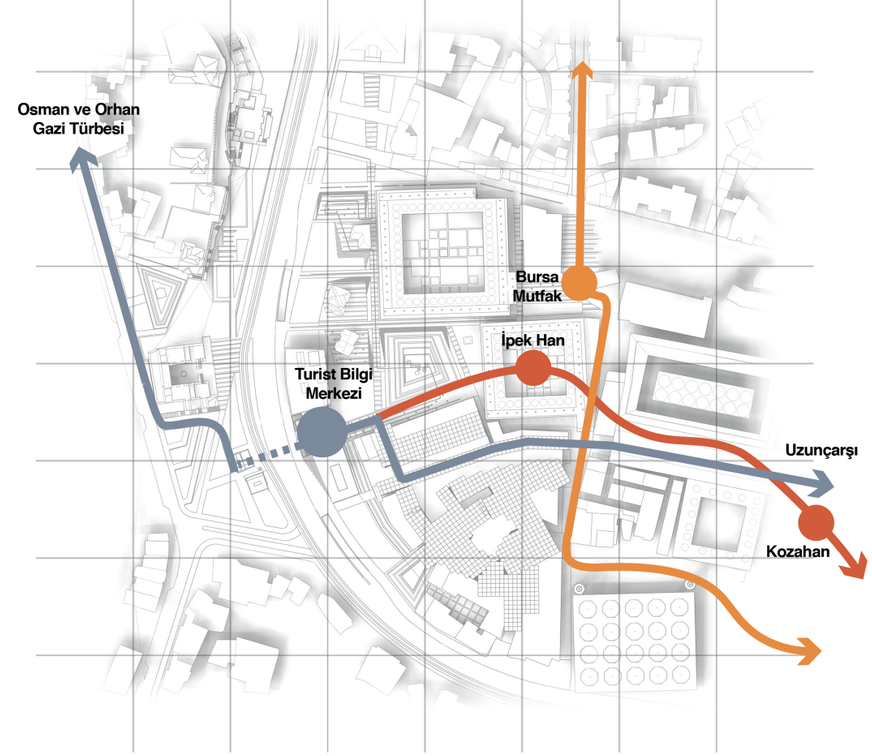

Tarih Rotası Sokak Lezzetleri Rotası İpek Rotası

Su Yönetimi

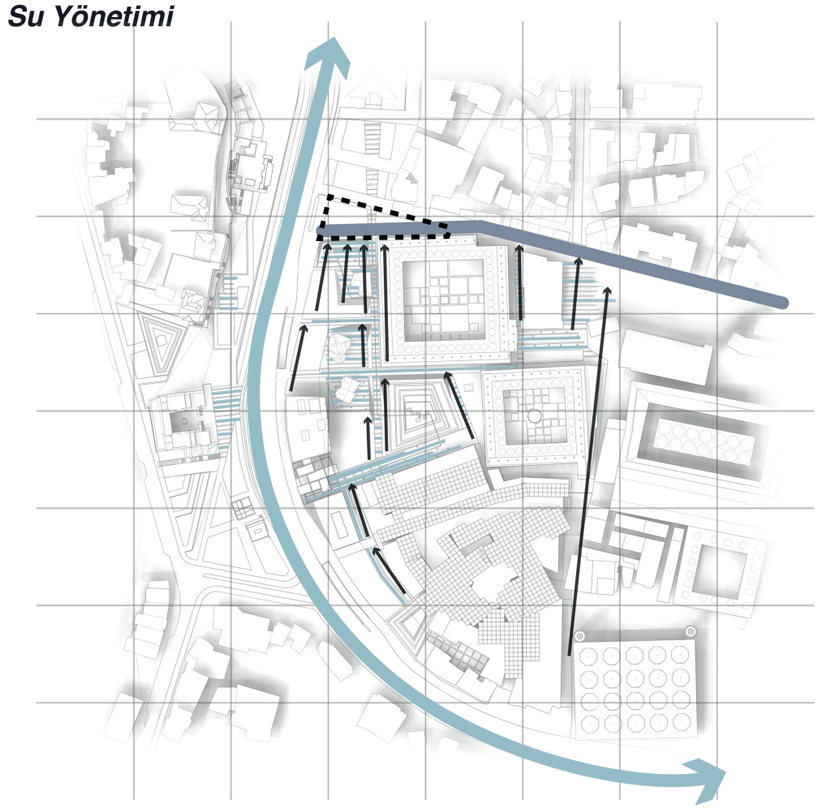

Yer Altı Su Deposu · Su Kanalı · Geçirgen Yüzeyler · Su Alkış Yönü

Ulaşım Sistemi

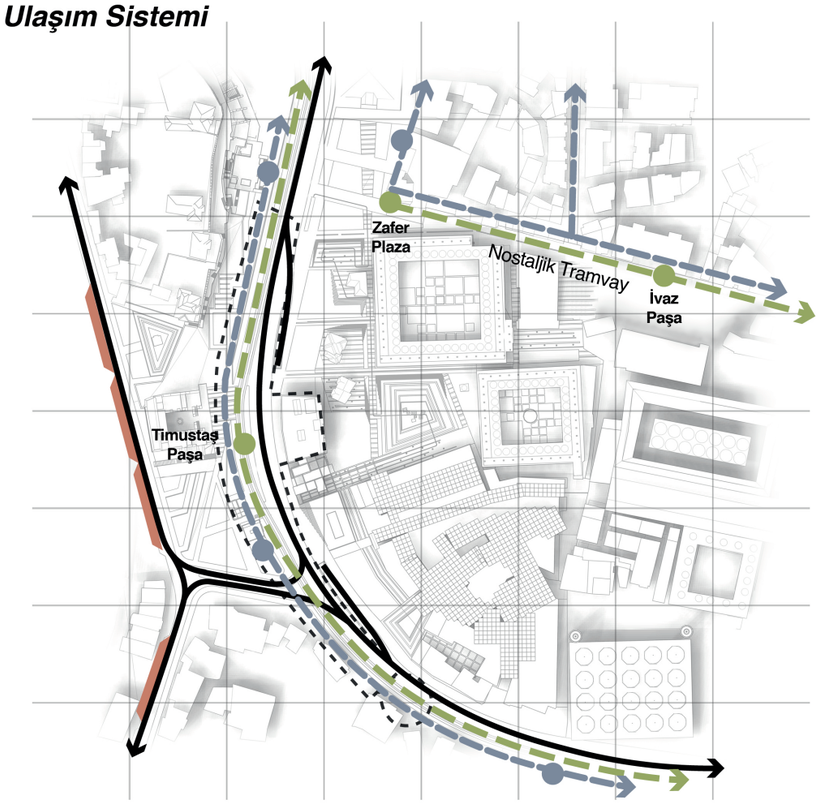

Taşıt · Tramvay · T.Durağı · Bisiklet · B.Durağı · Y.A. Otopark · Yol Üstü Park

Yaya Sirkülasyonu

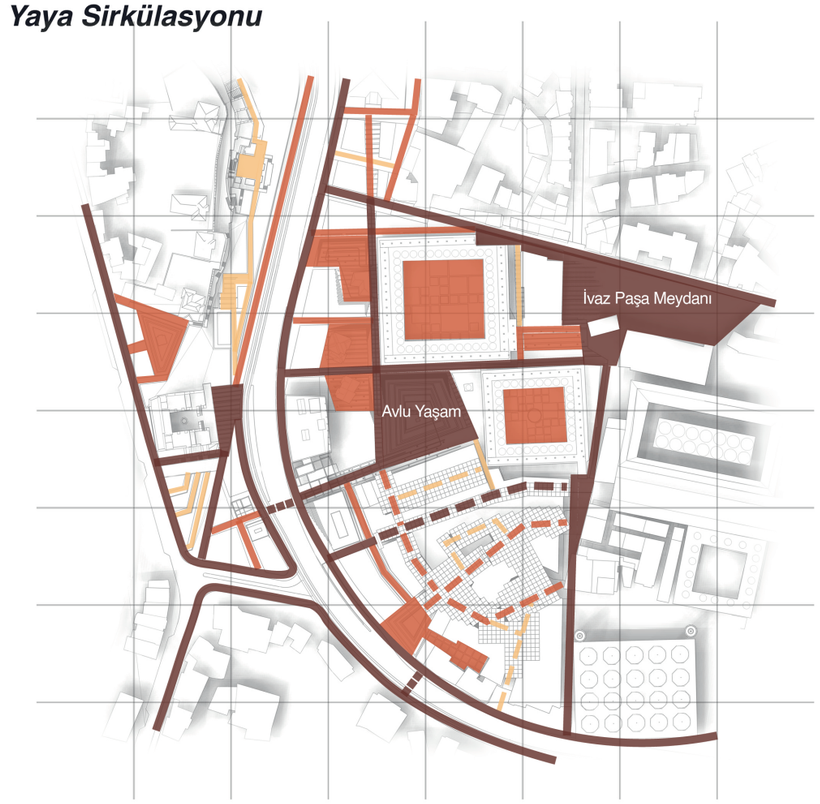

Çok Yoğun Kullanım · Orta Yoğun Kullanım · Az Yoğun Kullanım

Yeşil Sistem

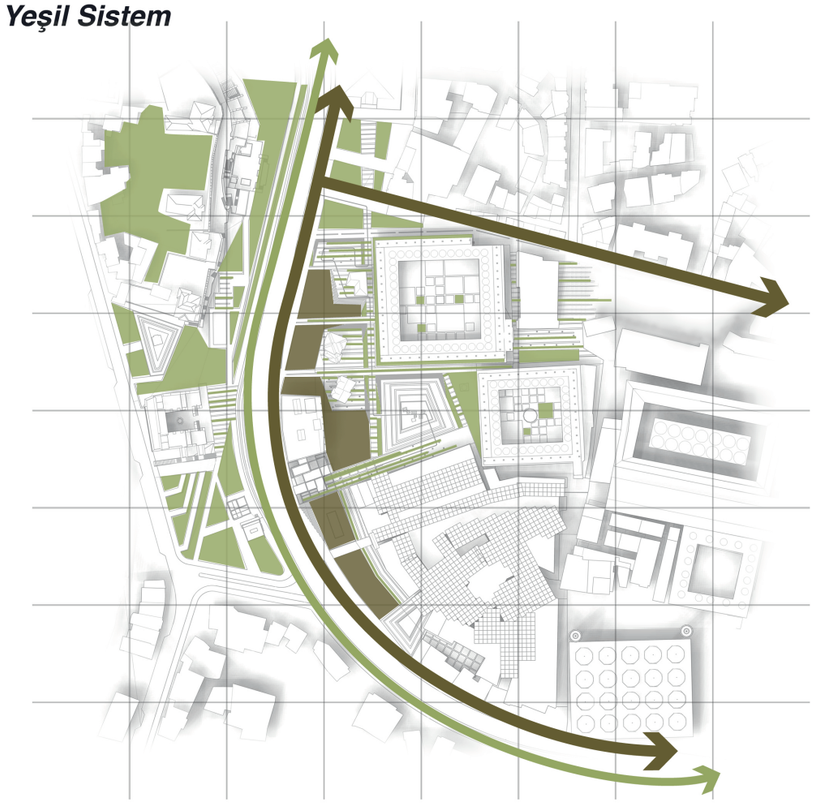

Pasif Yeşil Alan · Aktif Yeşil Alan · Geçirgen Yüzeyler · Yeşil Akslar (Ağaç Sırası)

S6. İklim Değişikliği ile Mücadele Stratejisi

Yağmur Bahçesi ve Yağmur Suyu Depolama

Dünyada benzin fiyatları ile şişelenmiş su fiyatlarının kıyaslanıyor olması bize önemli bir şeyi hatırlatıyor: Su yaşamsal, su önemli, su tükeniyor! Kentsel tasarım yaklaşımımızın önemli bileşenlerinden biri olan tramvay, üzerinde hareket ettiği yeşil doku sayesinde yağmur suyu depolama stratejimizin en önemli bileşenlerinden biri haline gelmekte. Topografyanın yardımıyla bu lineer hatta yönlendirilen yağış suları, tramvay yolunda oluşturan geçirgen bir katmanla toplanmakta ve bu hat altında oluşturulan yağmur suyu depolarında biriktirilerek kent içi bitkilerin sulanmasında kullanılmaktadır. Oluşturulan yağmur bahçesi ile üst kotlardan ve geçirimsiz yüzeylerden gelen yağış suları toplanarak, bitkisel materyal ile azot, fosfor, potasyum gibi kirleticilerden arındırılmakta; ağır metalleri ve yağları uzaklaştırıldıktan sonra olması gereken yere, yer altındaki akiferlere gönderilmektedir.

Su Kanalı

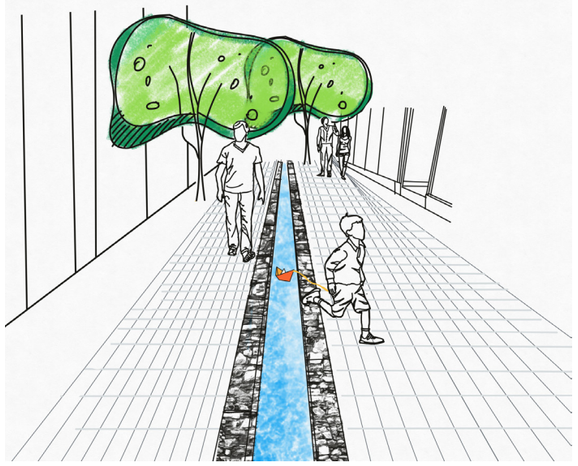

Polenizasyon

Yenilebilir Bahçe

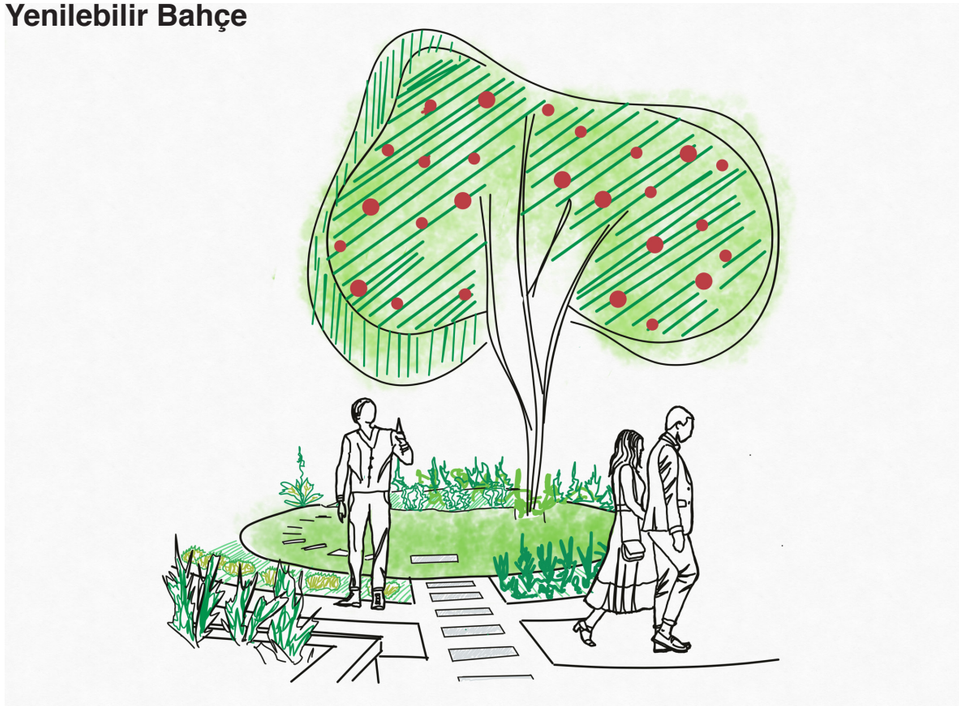

S7. Biyoçeşitlilik Stratejisi

Yenilebilir Bitkiler

Son dönemlerde öne çıkan planlama yaklaşımlarından birisi de yenilebilir bitkilerin kentsel alanlarda kullanımıdır. Kent biyoçeşitliliğini destekleyen, sosyal adaleti ve güvenli gıdaya erişimi sağlayan, oluşturduğu aidiyet duygusu ile kullanıcıyı bulunduğu alanın sahibi ve koruyucusu yapan bu yaklaşım, gelecek nesiller için bir eğitim alanı anlamına da gelir. Bununla birlikte, kentin kente ait bir ürünle temsil edilmesiyle oluşturulan marka etkisi tasarıma ve sokağa yansır. Böylece tasarım tarihe, tarihin yaşanmışlıklarına atıfta bulunur, ekolojik ve sürdürülebilir bir yaklaşım kentle buluşmuş olur.

Tozlaşma Bahçeleri ve Arı/Kelebek Oteli

Tüm tarımsal aktiviteler için hayati öneme sahip olan tozlaşma sayesinde ürün verimliliği ve tarımsal rekolte artar ve böylece genetiğinde oynanmış ürünler gibi sağlıksız yaklaşımlara gerek duyulmaz. Kısaca sağlıklı yaşamlar sağlıklı beslenme ile sağlıklı beslenme sağlıklı ürünler tüketmekle mümkünken, bu döngü ise artık yaşam alanları hızla yok olan arılar ve kelebekler sayesinde mümkün olur. Dünyanın kullanılan tarım ilaçları ile yok ettiği bu tozlaştırıcıların, tasarım anlayışımızda kullandığımız tozlaştırıcı türler ve arı/kelebek otelleri ile ait oldukları habitatlara geri dönmesi hedeflenmiştir. Sağlıklı gıda, kokulu domates anlamına da gelen bu yaklaşım bir yandan kullanılan bitkilerin fenolojik karakterleri ile görsel bir şölen diğer yandan tarım ekonomisine katkı, kentlilere eğitim, kent ekolojisine destek demek.

Yağmur Suyu Depolama

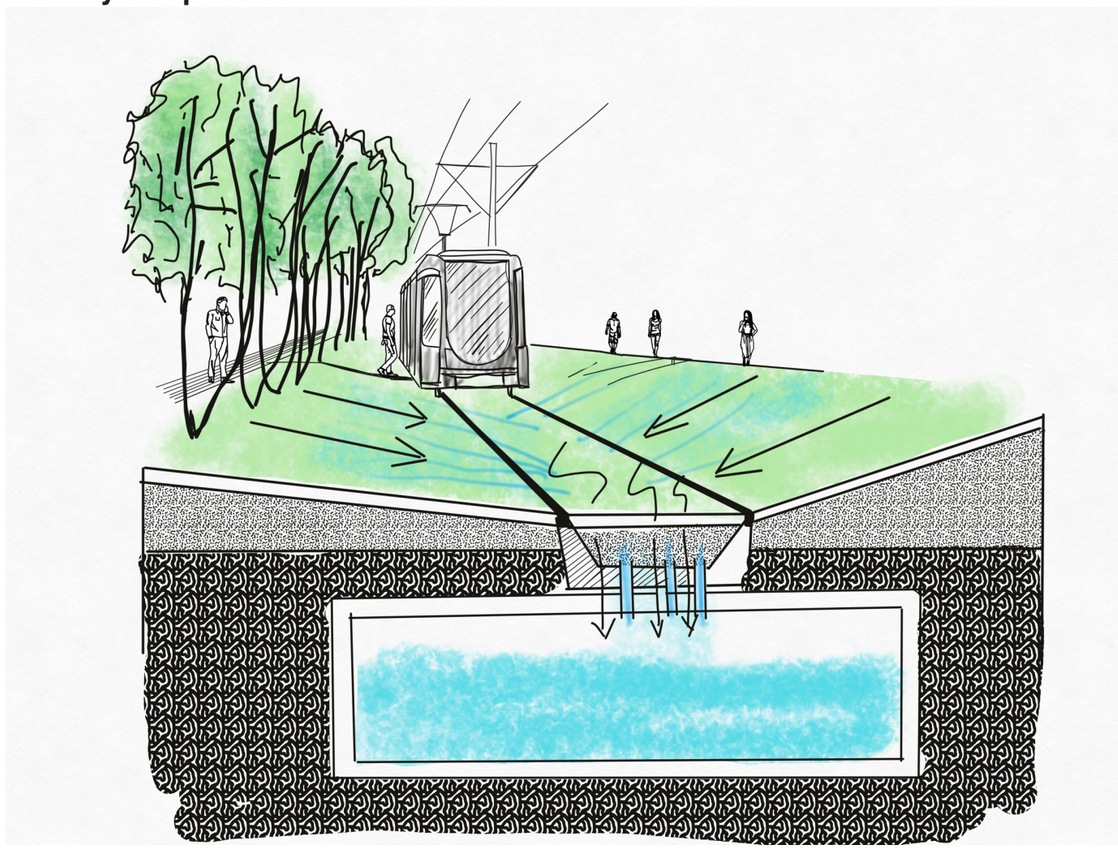

Kesit - Görünüş

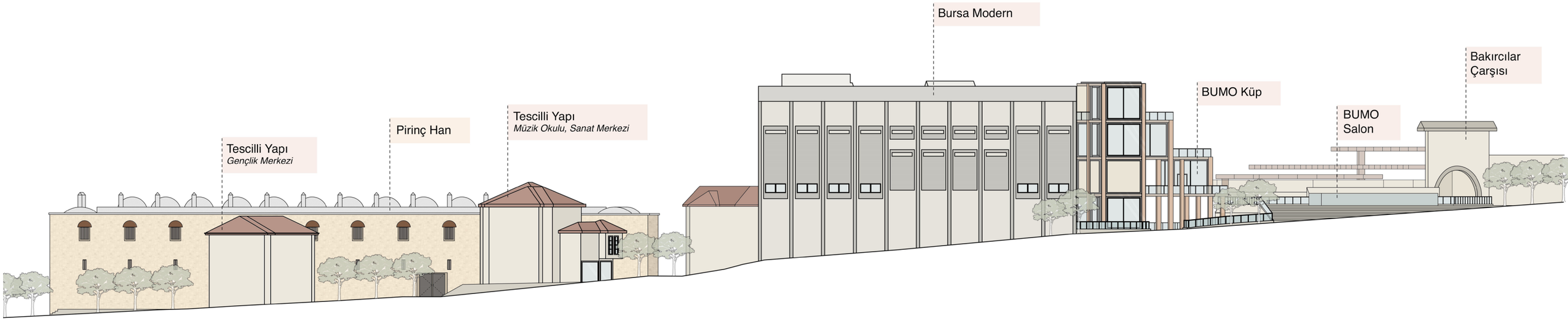

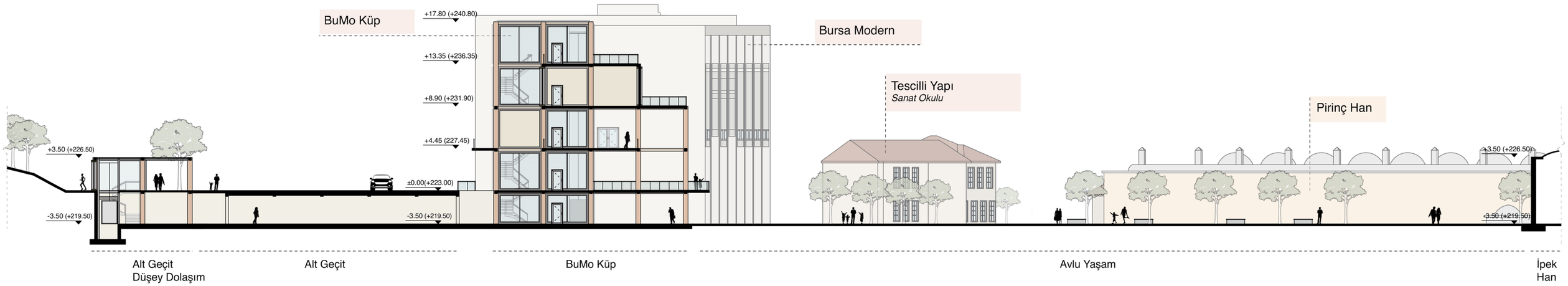

Bumo Kat Planları

0 5 25m

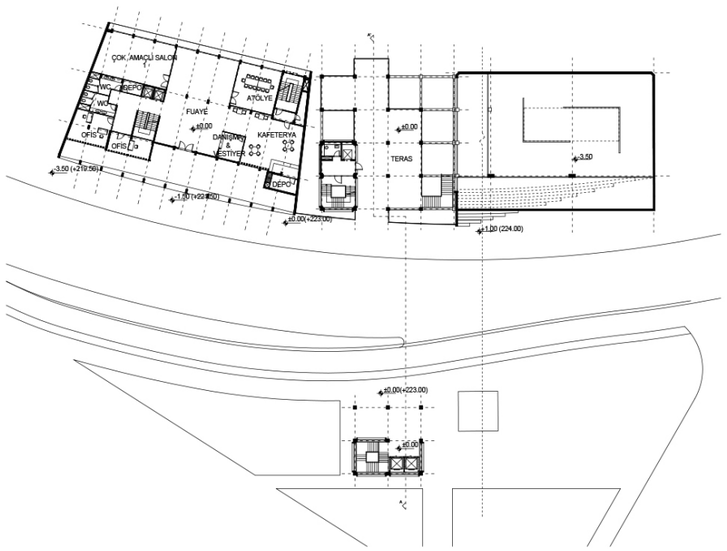

1.KAT ±0.00 (+223.00) KOTU

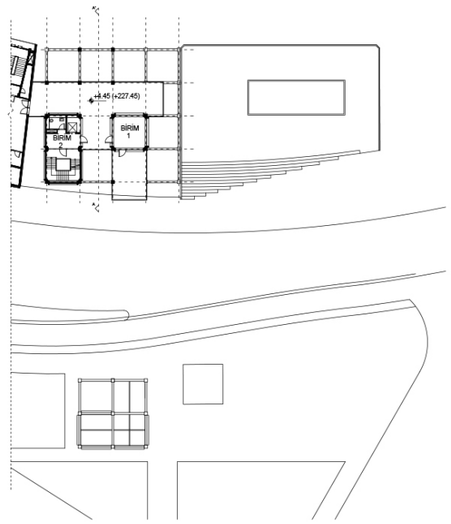

2.KAT +4.45 (+227.45) KOTU

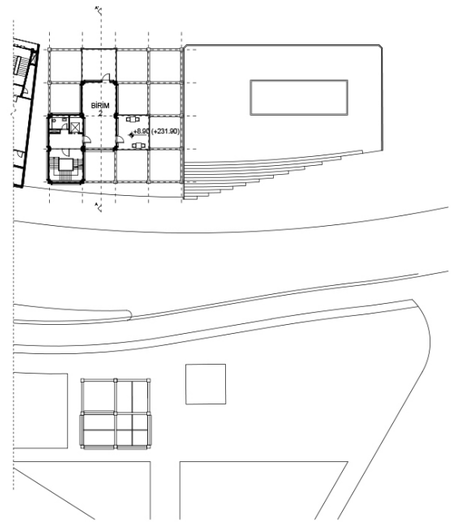

3.KAT +8.90 (+231.90) KOTU

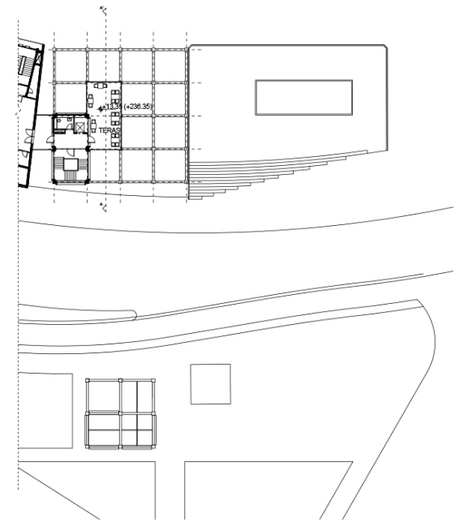

4.KAT +13.35 (+236.35) KOTU

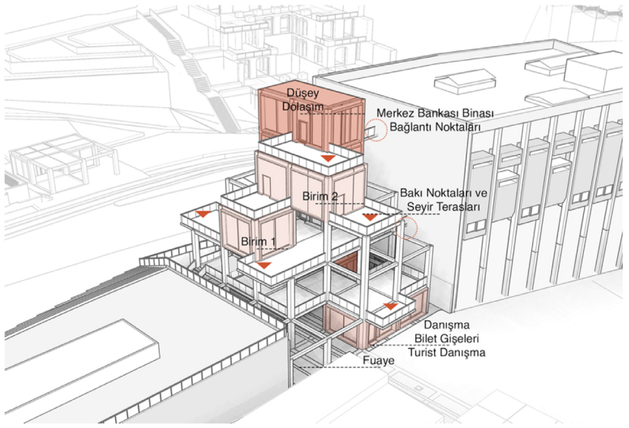

Bina Programı

Yapı, bitişiğindeki binaların programlarıyla bütünleşik şekilde fonksiyonlandırılmıştır. 2. ve 3. katlardaki kapalı birimler kültür merkezine önerilen kütüphane ve sergileme alanlarıyla entegre çalışmakla beraber, esnek fonksiyonlu mekanlardır. Zemin, 2. ve 4. katlardan Bursa Modern ile doğrudan bağlantı kuracak şekilde tasarlanmıştır. Yapıda zemin katta geniş bir açık alan oluşturan fuaye alanı, sergi salonu ve Bursa Modern salonları için ortak çalışır ve ayrıca sur bölgesi-meydan aksını da bağlayıcı bir görev üstlenir. Bilet gişeleri ve danışma da bu katta konumlandırılmıştır.

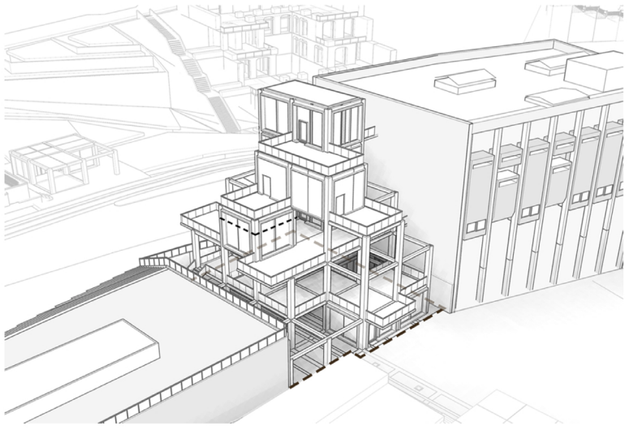

Arazideki Konumu

BuMo-Ek yapısı Bursa Hanlar Bölgesi'nde doğuda Cemal Nadir Caddesi'ne ve batısında Avlu Yaşam'a cephelidir. Kuzey cephesine bitişik olan ve Bursa Modern ismiyle yeniden işlevlendirilen Merkez Bankası binası ve güney cephesinde önerilen zemin altı sergi salonu ile beraber bir kültür kompleksi oluşturması amaçlanmaktadır. Yapı zeminde 5x5m lik bir ızgara sistemi üzerinde toplam 420 m2 lik bir alana oturmaktadı

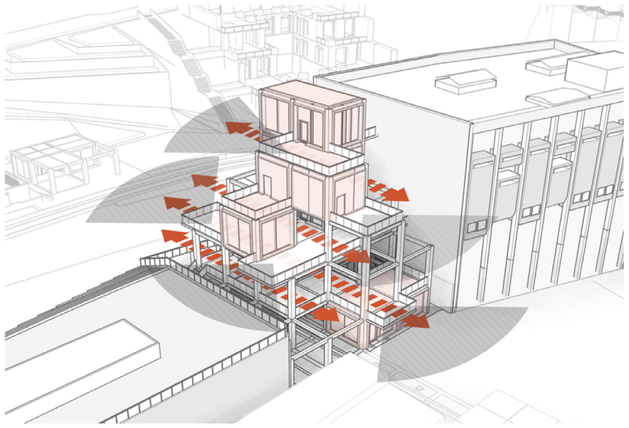

Görsel Bağlantılar

Yapı cadde-meydan aksında görsel bağlantıyı ve hava akışını korumak amacıyla doluluk-boşluk prensibi ile tasarlanmıştır. Yatay doğrultuda oluşturulan görsel akslar, bitiş noktalarında alanı farklı açılardan gören seyir terasları ile güçlendirilmiştir.

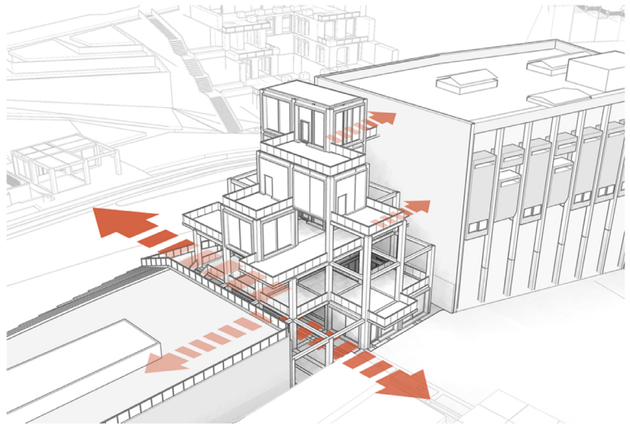

Yatay ve Düşey Sirkülasyon

BuMo-Ek yapısı bitişiğindeki Bursa Modern ve zemin altı salonunun programlarıyla entegre çalışırken, aynı zamanda alanda bir sirkülasyon ögesi görevi görür. Yatayda kuzey güney aksında sergi salonuna ve BuMo binasına bağlantı verirken, doğu batı aksında Avlu Yaşam ve Gazi Timurtaş Paşa Parkı'nı ilişkilendirir, düşeyde ise kapalı otopark, Avlu Yaşam ve sur bölgesi arasında bağlantı kurar.

Bursa Modern

Otopark Planları ve Kesiti

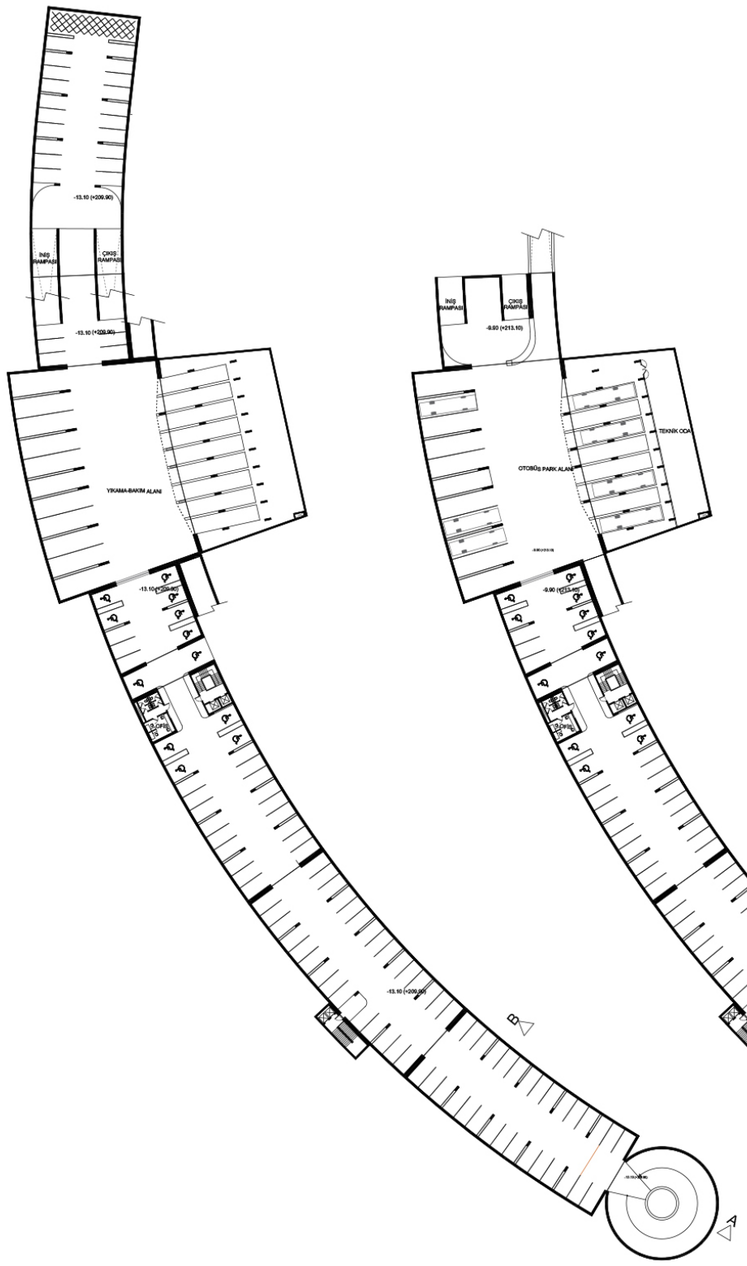

-5. Kat Planı
-13.10 (+209.90) Kotu
152/458 Araç

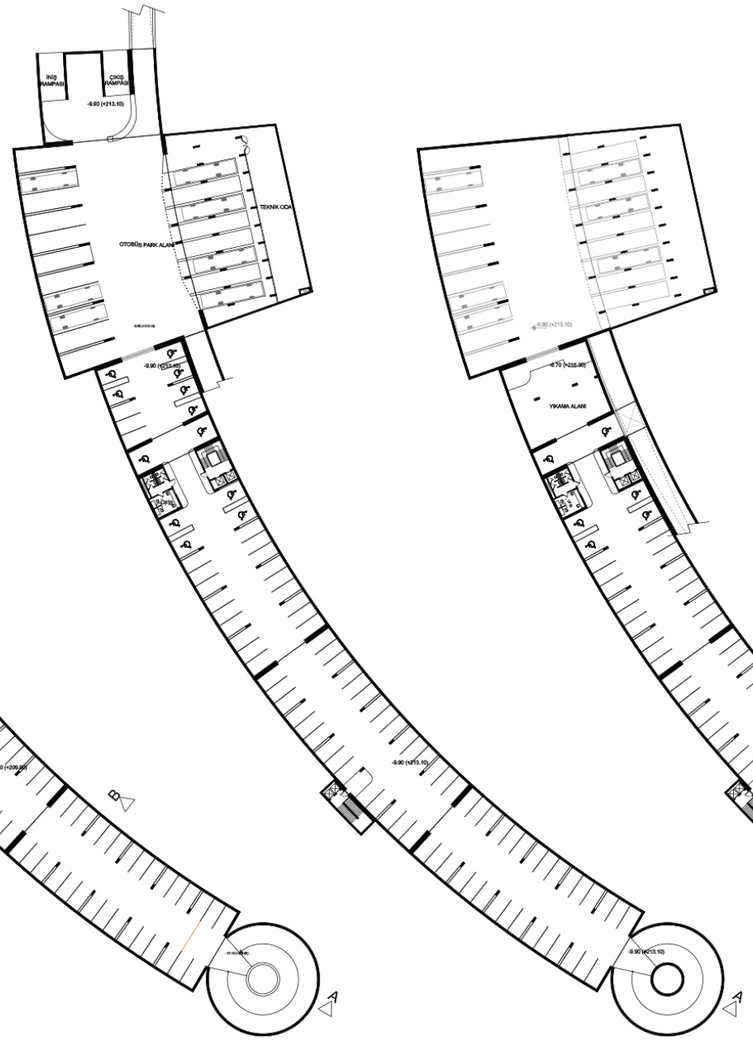

-4. Kat Planı
-9.90 (+213.10) Kotu
92/458 Araç, 19 Otobüs

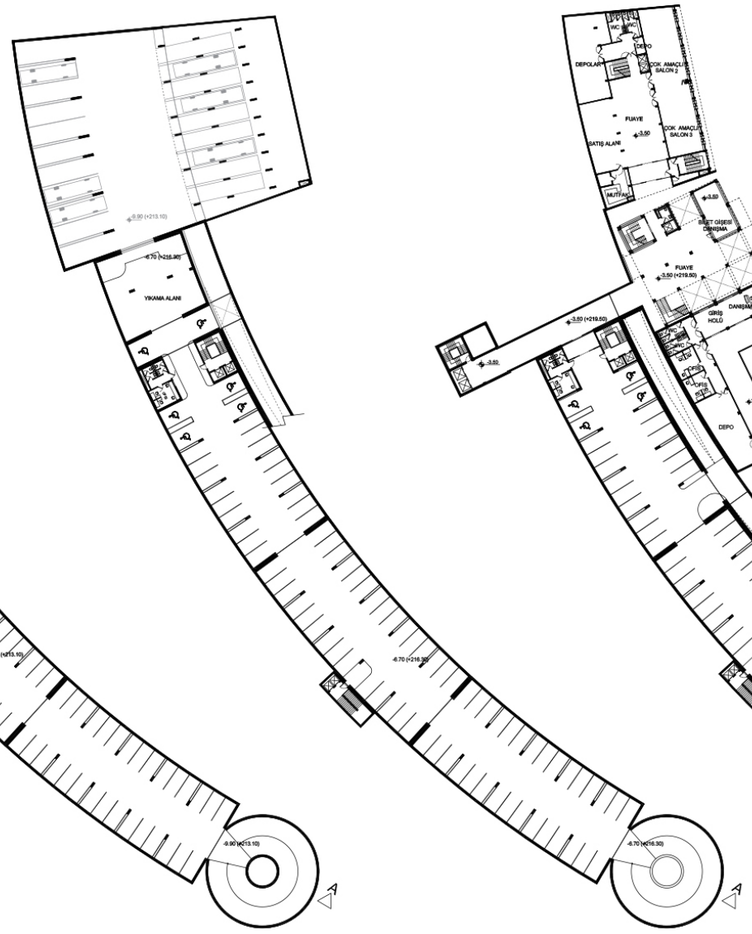

-3. Kat Planı
-6.70 (+216.30) Kotu
83/458 Araç

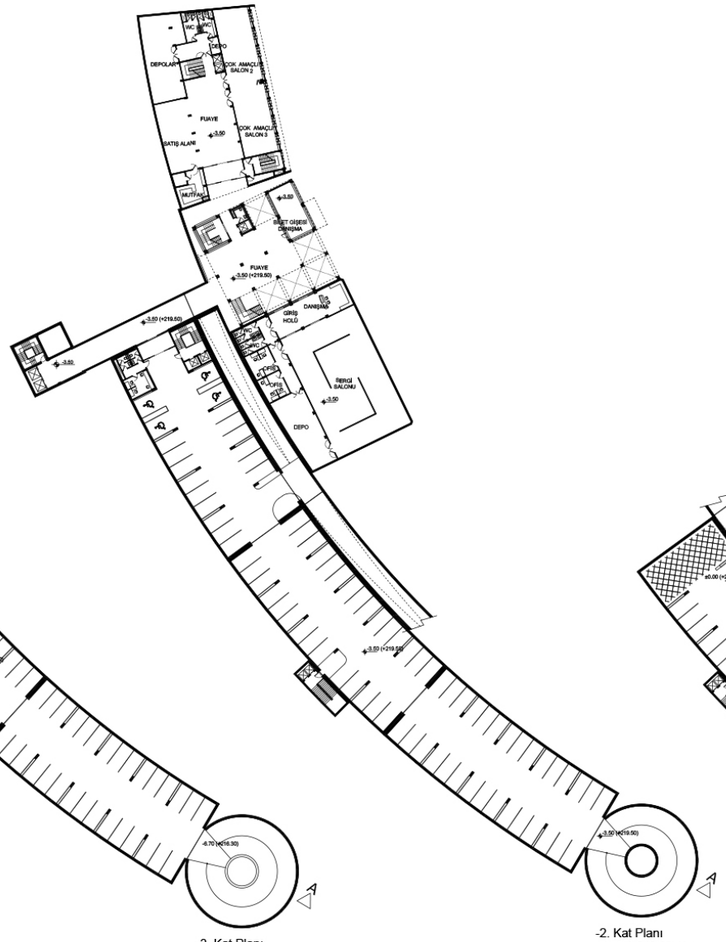

-2. Kat Planı
-3.50 (+219.50) Kotu
78/458 Araç

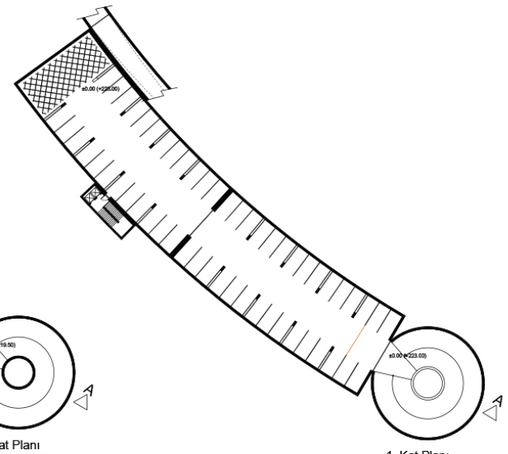

-1. Kat Planı
±0.00 (+223.00) Kotu
53/458 Araç

A Kesiti

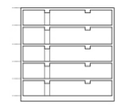

B Kesiti

0 5 25m

AÇIK ALAN OLUŞTURMA STRATEJİLERİ

Olumsuz Çevresel Koşullardan Korunma

•Han avlularında üst örtü tasarımıyla rüzgâr, yağış ve güneşten korunmanın sağlanması
•Yol kenarlarında yeşil gürültü perdesi oluşturularak trafiğin sebep olduğu gürültünün azaltılması
•Peyzaj tasarımı ile kötü kokunun önlenmesi
•Farklı kotlardaki açık alan düzenlemeleri ile kalabalığın dengeli dağıtılması

Olumlu Duyusal Deneyimler

•BUMO binasının cephesini dijital ve değişken hale getirilerek çekicilik sağlanması
•Ağaçlar, bitkiler ve su ile hoş bir duyusal deneyim sunulması
•Dokunsal ve görsel açıdan çekici malzemelerin kullanılması

Görsel Bağlantılar ve Çekicilik

•Topoğrafyadan faydalanarak manzara noktalarının oluşturulması
•Hanların ve tarihi yapıların çevresinin boşaltılarak algılanabilirliklerinin arttırılması
•Aydınlatma elemanlarıyla tarihi yapıların öne çıkarılması

Ölçek

•Tasarlanan yapıların ve açık alanların insan ölçeğine uygun ve kolay algılanabilir olması
•Kullanıcıların alanda güvende hissetmesini sağlayacak ölçekte tasarımın yapılması

Daha Uzun Süreli Kalmaya İmkân Tanıyan Fırsatlar

•Beklemek, durmak ve oturmak için alanların ayrılması ve kent mobilyalarının düzenlenmesi
•Buluşma ve seyir için merdivenlerin tasarlanması
•Yiyecek ve içecek sağlayan fonksiyonların önerilmesi
•Temel gereksinimlerin giderilmesine yönelik alanların ve fonksiyonların önerilmesi
•Açık alanların uzun süreli etkinliklere imkân verecek şekilde tasarlanması
•Oturmak ve uzanmak için yeşil alanlar ayrılması
•Mevsime bakılmaksızın alanın sunduğu fırsatların günün her saatinde erişilebilir olması

DÜKKAN
NEFESLİK
HÜRMET TAŞI
Tap a button to start
14:00
15°C
HAMAL TAŞI
BURSA
BURSA
TARİH
BURSA
DOĞA

Nefeslik - Hamal Taşı

Özellikle ticari fonksiyonun yoğun olduğu sokaklarda bulunan; temel fonksiyonu elinde yük bulunan ve dinlenme ihtiyacı hisseden kişilerin yüklerini bırakarak oturmalarına ve dinlenmelerine olanak vermek olan bu geleneksel donatı, temelde bir sütun parçası ya da bir taş seki olarak görülür. Bu mobilyanın tasarıma dahil edilmesiyle kentsel belleğin canlandırılması amaçlanmaktadır.

Hürmet Taşı

Geçmişte hürmet taşlarına insanlar tarafından dilek ve şikayet dilekçeleri konulur, bu dilekçeler yetkililer tarafından teslim alındıktan ve değerlendirildikten sonra, ilgili cevaplar ibret taşına bırakılırdı. Bir çeşit dilekçe ulaştırma ve sonucunu öğrenme mekanizmasını oluşturan Hürmet Taşı, dijital geliştirmelerle modernize edilerek tasarımda yerini almıştır. Alanın kimliğine atıfta bulunan bu interaktif mobilya ile katılımın sağlanması ve aidiyetin arttırılması amaçlanmaktadır.

Aydınlatma Elemanı

Köşe Pahı

Köşe pahı insanların kolay dönmesini arzu eden bir saygı ile ya da köşelerin kırılmasını önlemek isteyen bir ekonomik düşünceyle ortaya çıkmıştır. Kullanıcı açısından köşenin diğer kısmını daha erkenden görmeyi de mümkün hale getiren uygulama, bu sayede geleneksel yaşamda önemli bir nezaket hamlesi olarak da algılanmıştır. Tasarımda kullanılan bu detayla geleneksel mimariye referans verilmektedir.

Su Taşı / Kuşluk Taşı

Geleneksel sokak hayatında sokakta yaşayan hayvanların da sokak sakini olarak kabul gördüğünü gösteren çok sayıda belge vardır. Bu anlayışın bir uzantısı olarak, özellikle cami avluları, meydanlar ve sokak başlarında bazen ayrı, bazen de su kanallarının bir parçası olarak tasarlanmış su taşlarını görmek mümkündü. Özellikle sıcak yaz aylarında birçok sokak hayvanı için suya ulaşma anlamı taşıyan bu geleneksel detay ile kentsel adalet bağlamında hayvanların da suya erişiminin kolaylaştırılması amaçlanmaktadır.

Çöpür Taşı

Hakkı Acun'un Türk Kültüründe Taşlar isimli kitabında "Bu taşın içinden akan suya bakanın gözünün şifa bulduğu söylenir" diyerek değindiği çöpür taşı, temelde avlu ve sokaklarda kullanılan ve akan suya bir hareket, bir ses ve bir musiki katma amacı güden geleneksel bir yaklaşımdır. Temel amacı dinleyen ve izleyenin huzur bulması olan çöpür taşı tasarıma dahil edilerek kullanıcılar farklı deneyimlere yönlendirilmekte ve geçmişi yansıtmaktadır.

Bilgi Panosu

Totem

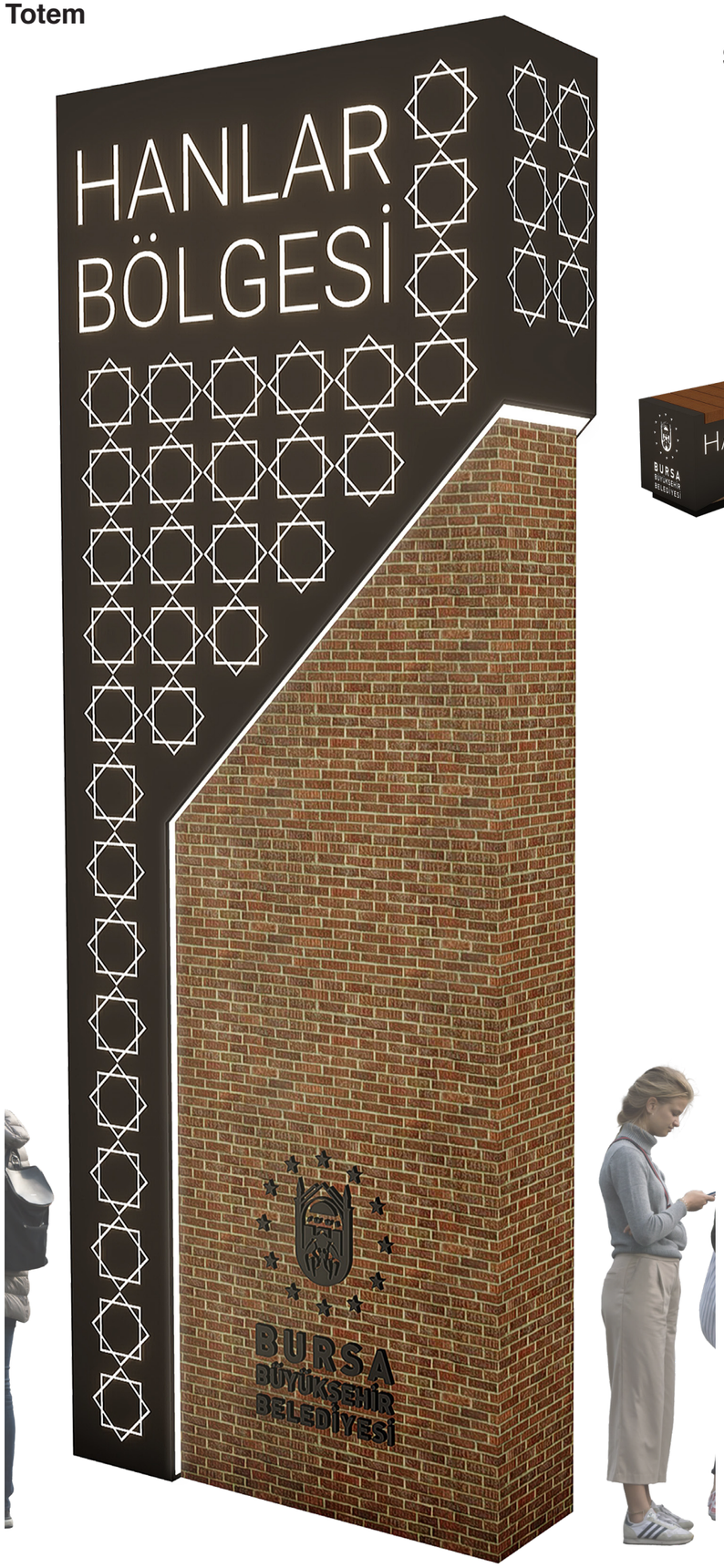

Sırtlıklı Oturma Elemanı

Ağaç Izgarası

Çöp Kutusu

Flamalar

Dükkan Tabelası

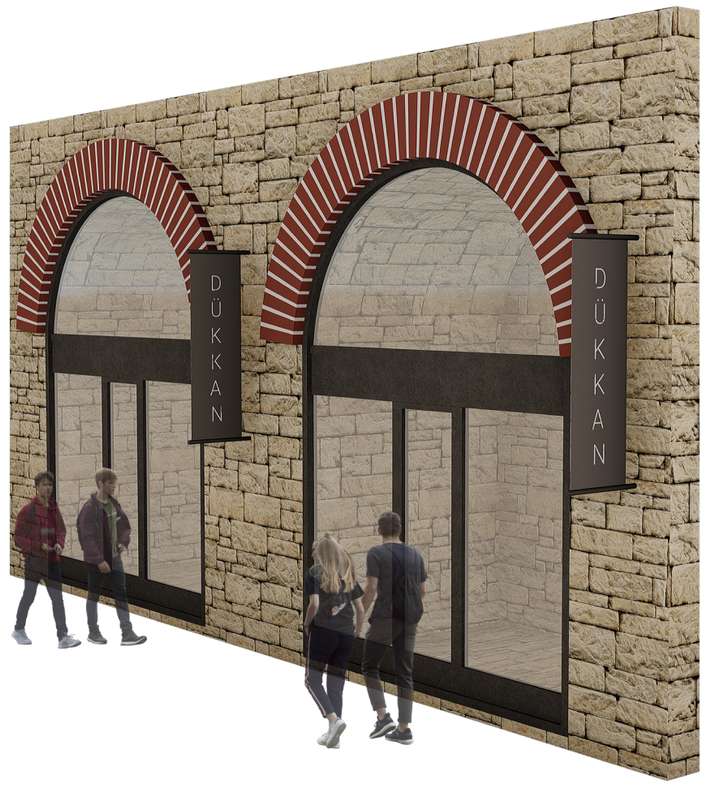

DAYANIKLILIK STRATEJİSİ

Akıllı Ulaşım ve Altyapı

•Odaklar arası erişimde elektrikli servis araçları, scooter, bisiklet gibi alternatif ulaşım türlerinin kullanılması
•Açık-kapalı otopark alanlarında elektrikli araçlar için şarj birimlerinin tasarlanması
•İnteraktif rotalar sayesinde yaya hareketliliğinin izlenmesi ve kullanıcı yorumları doğrultusunda iyileştirmeler yapılması
•Gerçek zamanlı izlemeyle taşıt ve yaya akışının analiz edilmesi ve yoğunluğun dengeli dağıtılmasına yönelik iyileştirmeler yapılması
•Rotalar arası odak noktalarında bilgi merkezleri ve servis alanlarının tasarlanması
•Temel ağ ve servislerin (içme suyu ve atık su, elektrik, telefon ve internet sistemleri) gelecek koşulları gözetilerek güncellenmesi ve enerji etkin hale getirilmesi
•Yenilenecek altyapının her türlü afete karşı dirençli olacak şekilde geliştirilmesi
•Kamusal alanlara WIFI altyapısının getirilmesi

Akıllı Binalar

•Yeni önerilecek yapılarda (BUMO ve Birimleri) enerji verimliliğine (elektrik, ısı, su tüketimi) önem veren ve her türlü afete karşı hazırlıklı bir tasarım yaklaşımının benimsenmesi
•Yapılarda çevre dostu malzemelerin kullanılması
•Tarihi yapıların restorasyonunda geleceğin koşullarının dikkate alınması ve altyapı koşullarının yenilenmesi
•Sağır cephelere interaktif düzenlemeler getirilerek farklı amaçlar (bilgi paylaşımı, eğlence vb.) için kullanılabilir hale getirilmesi

Akıllı Çevre ve Tasarım

•Gerçek zamanlı izlemeyle alandaki iklim ve hava kalitesi verilerinin analiz edilmesi ve depolanması
•Alandaki çevresel değerlerin (anıt ağaçlar, bitki türleri vb.) karekodlar ve önerilecek Yeşil Bursa aplikasyonu üzerinden kullanıcılarla ilişkisinin kurulması
•Aydınlatma elemanlarında sensörler kullanılarak yaya hareketinin düzenlenmesi
•Oturma elemanlarında şarj istasyonları tasarlanması
•Atıkların geri dönüşümü stratejisine yönelik çöp toplama birimlerinin kullanılması

Akıllı Toplum ve Ekonomi

•Kaybolmaya yüz tutmuş yerel değerlerin dijital pazarlama teknolojileriyle desteklenerek yeniden canlandırılması
•Kent bütününde tanımlanan rotalar üzerinden yerel ürünlerin ve üreticilerin desteklenmesi
•Paylaşım ekonomisinin (araç paylaşımı, eşya paylaşımı vb.) desteklenmesine yönelik mekânlar geliştirilmesi (tematik pazarlar, Repair Cafe, BUMO Küp Paylaşım Noktası)
•Katılım panolarıyla (Hürmet Taşı) ve Avlu Aplikasyonu üzerinden kullanıcıların mekâna ve mekânla ilgili süreçlere katılımının arttırılması

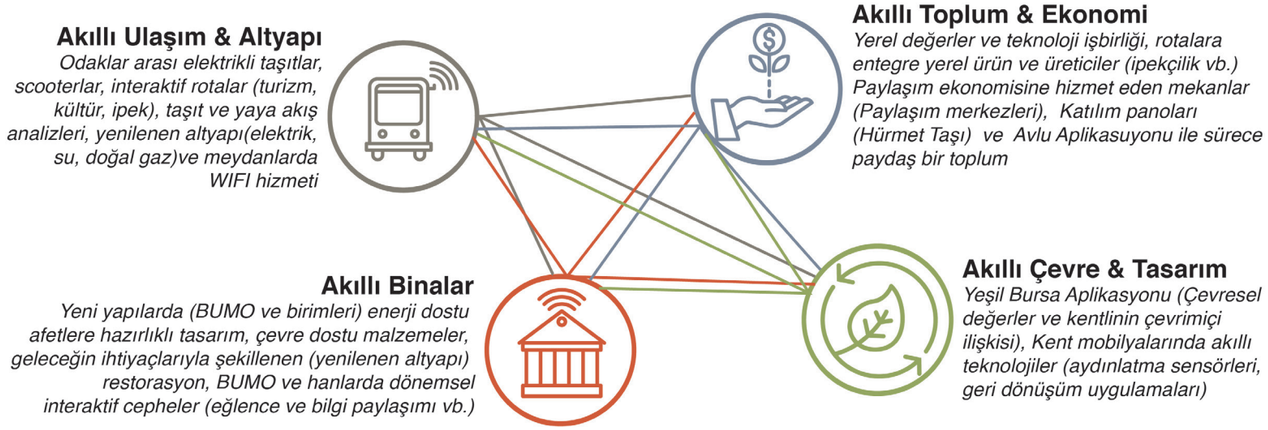

İLKELER DOĞRULTUSUNDA MÜDAHALELER

ÇEŞİTLİLİK

•Alanda ticaret, kültür - sanat, konaklama ve eğitime yönelik fonksiyonlar, çocuk, genç ve yaşlılara yönelik merkezler oluşturularak alanın hitap ettiği kullanıcı profili çeşitlendirilmiştir.
•Alana konaklama alanı, kütüphane gibi çeşitli fonksiyonlar getirilmiş ve esnek açık alan tasarımı ile gece-gündüz kullanımı konusunda denge sağlanmıştır.
•Etkinlik çayırları, oturma alanları ve meydanların farklı zaman dilimlerinde düzenlemelerle sahip olacağı film gösterimleri, sergi, konser, kermes, kukla ve ışık gösterileri fonksiyonları bütün kullanıcı gruplarına hitap etmektedir.
•Halihazırda öğrenci ve genç nüfusun az kullandığı alanda, gençlik merkezi, çocuk kulübü ve kütüphane oluşturularak genç nüfusa yönelik kullanımlar getirilmiştir.
•Alanda atölyeler oluşturularak genç nüfusa ve Bursa tarihine ilgi duyan kesime yönelik fonksiyon alanları oluşturulmuştur.
•Çocukların vakit geçirmesine olanak veren strüktür, su ve yeşil alan tasarımı gerçekleştirilmiştir.
•TAB (Tasarım Atölyesi Bursa) önerisiyle kentin bütün tasarımcılarına açık ortak çalışma alanları ve stüdyolar oluşturulmuştur.
•Mevcutta bulunan sanat okulu korunarak, etkinlik çayırı ve açık alanlarla entegre çalışacak şekilde düzenlenmiştir.

OKUNAKLILIK

•Alanda tasarım öğeleri olarak alana giriş ve çıkışı vurgulayan totemler, yönlendirme tabelaları, hürmet taşı (interaktif akıllı katılımcı pano) kullanılmış, Merkez Bankası'nın yanına önerilen konstrüksiyon ile alanın ana girişi vurgulanmıştır.
•Tasarım ögelerinin ve anıtsal ögelerin kullanılarak meydana yönlendirilmesi, izlerin ve rotaların okunabilirliğinin arttırılması sağlanmıştır.
•Kuş taşı, hamal taşı ve nefeslikler alanda yer alan geleneksel dokuya yönelik imaj öğeleri olarak kullanılmıştır.
•Geçmiş kullanımlara (kebapçılar çarşısı, şekerciler çarşısı, sahaflar bıçakçılar çarşısı vb.) referans vererek mevcut çarşılar yeniden düzenlenmiştir.
•Alanda bulunan sivil mimarlık eserleri fonksiyonlandırılarak meydanlarla bağlantısı kurulmuştur.
•Alanda köşe pahları kullanılarak geleneksel Osmanlı dokusu canlandırılmıştır.
•Alanda farklı kotlarda düzenlenmiş seyir/bakı terasları ile stratejik noktalar oluşturulmuştur.
•Merkez Bankası binası Bursa Modern'e dönüştürülerek kültürel bir odak haline gelmiştir.
•Yeşil Bursa hedefiyle sürekli yeşil akslar oluşturulmuş, yer kaplamasında yeşil bantlar kullanılarak yatay ve dikey yeşil bağlantı kurulmuştur.

ESNEKLİK

•BUMO Küp esnek bir tasarıma sahiptir ve farklı fonksiyonlar içeren ve çeşitli kullanıcı gruplarına hitap etmektedir.
•Han avluları sergi alanı, yerel ürün pazarı, açık hava sineması, tiyatro, gösteri gibi farklı aktivitelere imkan tanıyacak şekilde tasarlanmıştır.
•Meydanda han duvarlarına yansıtma ile gerçekleştirilen ışık gösterilerinin yanı sıra konser, gösteri alanları, sergi, kermes, açık hava sineması fonksiyonlarına dönüşebilen bir tasarım gerçekleştirilmiştir.
•Dijital duvarlar ve interaktif hürmet taşları kullanımı ile teknolojik değişim ve katılımcı yaklaşıma uygun bir tasarım gerçekleştirilmiştir.
•Ekonomik-sosyal değişime uyum sağlamak adına sökülüp takılabilen yapılar ile farklı fonksiyonlara sahip alanlar yaratılmış, bu fonksiyonlar meydanlara taşınmıştır.
•Han avluları her mevsimde kullanılmaya uygun olacak şekilde klimatik konfora sahip bir tasarımla oluşturulmuştur.

BAĞLAM VE KARAKTER

•İpek rotasının bir durağı olarak ele alınan İpek Han'da ipek üretim ve tasarım atölyeleri oluşturularak kentsel belleğin canlandırılması hedeflenmiştir.
•İpek Han, Pirinç Han, Merkez Bankası ve diğer tescilli yapılara uygun fonksiyonlar verilmesiyle kültür ve tabiat varlıklarının korunması ve geliştirilmesi sağlanmıştır.
•İpek Han'da Bursa kültürüne ait ürünlerin (ipek, bıçak, havlu, kumaş) sergilenmesi gerçekleştirilecektir.
•Alanın tarihini yansıtmak üzere çeşmeler ve su taşı, hamal taşı, çöpür taşı, sadaka taşı, hürmet taşı gibi geleneksel sokak detayları kullanılmıştır.
•Tescilli ve tarihi yapılar aydınlatma elemanları kullanılarak öne çıkarılmıştır.
•İpek Han ve Merkez Bankası'nın yanında bulunan konstrüksiyonda pleksiglas ile kentsel belleği canlandırıcı bir etki yaratılmıştır.
•Bursa'nın sahip olduğu lezzetleri yansıtan birimlerle sokak lezzetlerinin öne çıktığı bir alan oluşturulmuştur.
•Han avlularında asma yaprakları ve çardak ile ipek böceğine , üst örtü ile ipeğe referansı verilmiş ve dut-ipek bağlantısı sağlanarak peyzaj ögeleri tasarıma dahil edilmiştir.
•Han avlularında asma yaprakları ve çardak ile ipek böceğine , üst örtü ile ipeğe referansı verilmiş ve dut-ipek bağlantısı sağlanarak peyzaj ögeleri tasarıma dahil edilmiştir.

ERİŞİLEBİLİRLİK

•Alanda tasarlanan 458 araçlık yeraltı otoparkı ile taşıt erişilebilirliği sağlanmıştır.
•Bisiklet parkları ve yollarıyla bisiklet ve elektrikli scooter kullanımının arttırılması ve alana erişimde önemli bir alternatif haline gelmesi sağlanmıştır.
•Bisiklet, elektrikli scooter park alanları oluşturulmuştur.
•Tur otobüsü park alanları ve durakları belirlenerek otobüslerin ulaşımda aksaklıklara neden olmasının önüne geçilmiştir.
•Metro-otobüs-tramvay entegrasyonu elektrikli scooter, bisiklet ve scooter kullanarak aktarmalar yapılması ile sağlanmıştır.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

•Yağmur suyu toplamaya ilişkin bir yaklaşım olarak tasarlanan su kanalı, mikro klima etkisi ve yağmur suyu hasadı ve suyun dikkatli kullanılması konularında farkındalık oluşturmayı hedeflemektedir.
•Zeminde geçirgen yüzeyler kullanılarak sürdürülebilir bir tasarım gerçekleştirilmiştir.
•Yenilebilir peyzaj alanları oluşturularak doğal ve kültürel sürdürülebilirliğe katkıda bulunulmuştur.
•Suyun akışı yönlendirilerek sel baskınları önlenmiştir.
•Projede önerilen alanlar, faaliyet gösteren ticari fonksiyonların canlanması ile ekonomik sürdürülebilirlik amaçlanmıştır.
•Alanda önerilen kütüphane ile alanı aktif kullanan kullanıcı profili çeşitlenerek sosyal anlamda kentle bütünleşmiş bir alan haline gelecektir.
•Ekolojik karakter anlamında alanda yapılan yaya ve bisiklet kullanımını motive edici düzenlemeler doğrultusunda taşıtların çevresel zararları azaltılmıştır.
•Alanda peyzaj karakteri olarak polenizasyon ve yenilebilir peyzaj ögeleri kullanılmıştır.
•Yeşil alanların sürekliliğinin sağlanması ve anıt ağaçların korunmasıyla ekolojik mirasın korunması ve sürdürülebilirliğe katkı sağlanması gerçekleştirilmiştir.
•Gençlik ve Paylaşım Merkezi önerilerek genç nüfusun alana çekilmesiyle paylaşım ekonomisinin desteklenmesi hedeflenmiştir.
•Alanda oluşturulan sembolik su kanalı ve kuşluk taşı ile bütün canlıların suya erişiminin kolaylaştırılması sağlanmıştır.

SÜREKLİLİK VE KAPALILIK

•Alan içerisine yeşil alanların dahil edilmesiyle yeşil sistemin sürekliliği sağlanmıştır.
•Alan içerisinde oluşturan meydanlar temsili İpek Yolu ile bağlanmış, sürekli hale getirilmiştir.
•Sivil mimarlık öğeleri ve merkez bankasının referansıyla tasarlanan BUMO Küp ile meydan tanımlı hale getirilmiş; Kent Avlusu olarak değerlendirilmiştir.
•Üst ölçekte belirlenen rotalar sistemi ve yeşil sistem ile kentsel ve ekolojik bağlamla ilişkinin kurulması sağlanmıştır.
•Alan sınırlandırmak ve tanımlamak için peyzaj öğelerinden yararlandırılmış; böylelikle meydanlarda insan ölçeği dikkate alınmıştır.
•Meydan tasarımında han geometrileri tasarım ögesi olarak dahil edilmiştir.
•Alt geçit tasarımıyla Hisar ve Hanlar Bölgesi arasında ilişkinin kurulması ve tarihi odaklar arasında süreklilik sağlanması hedeflenmiştir.

KAMUSAL MEKAN VE YEŞİL ALAN KALİTESİ

•Alanda "Nefeslikler" oluşturularak kullanıcıların dinlenebileceği mekanlar oluşturulmuştur.
•Oluşturulan meydanlarda dinlenme amaçlı kullanımı sağlanabilecek portatif oturma elemanları tasarlanmıştır.
•Enstalasyonlar ile kullanıcılara görsel konfor sağlanmıştır.
•Alanın doğu-batı bağlantısının alt geçit ile kurgulanarak güvenli bir erişim sağlanmıştır.
•Han avlularında üst örtü ile klimatik konfor sağlanmış ve yaz-kış kullanımı gerçekleştirilmiştir.
•Aydınlatma elemanları, konaklama fonksiyonu ve açık alanlarda her yaş grubuna hitap eden farklı fonksiyonların getirilmesiyle gece gündüz kullanımı sağlanarak güvenlik hissiyatı arttırılmıştır.

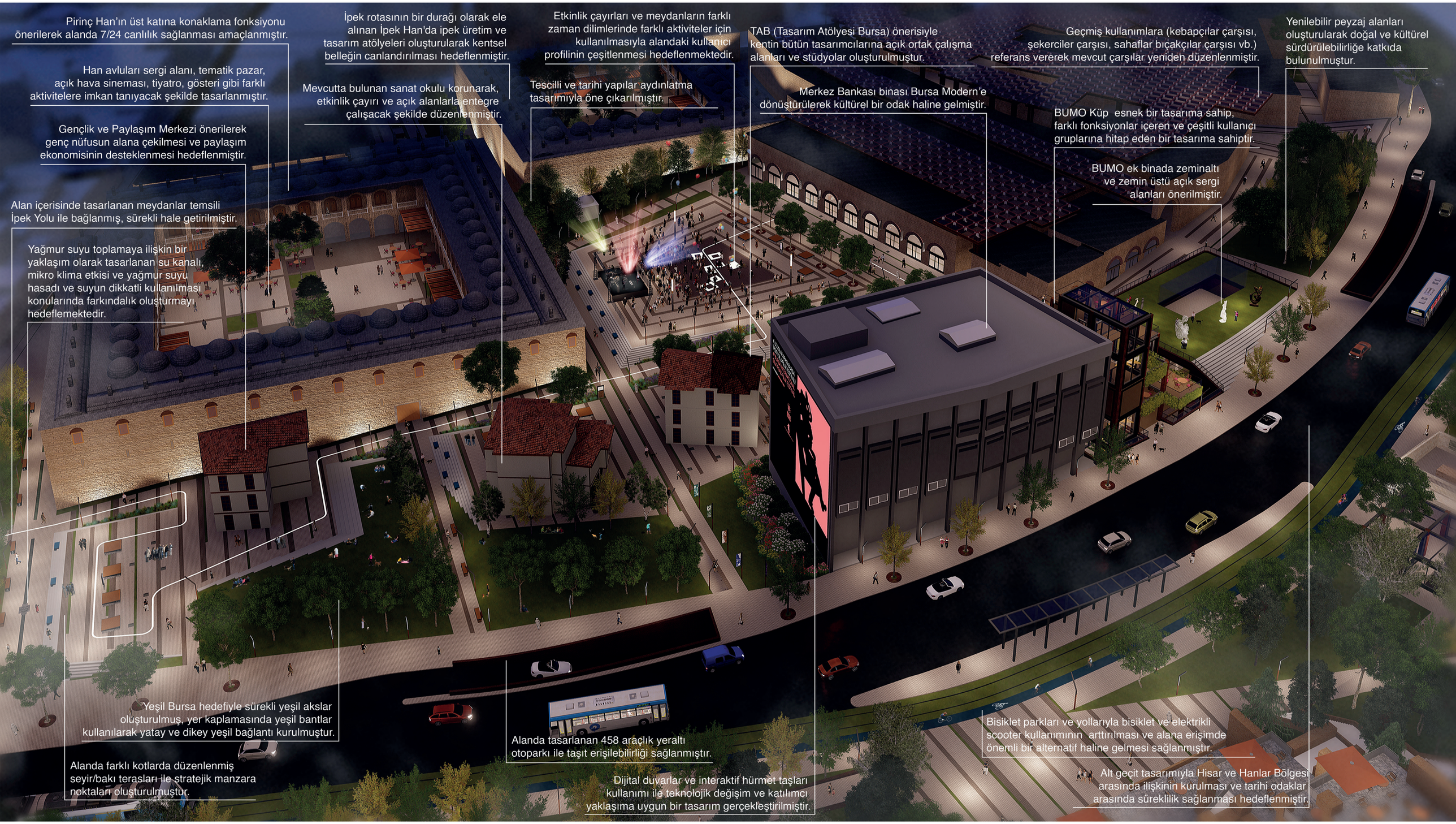
Pirinç Han'ın üst katına konaklama fonksiyonu önerilerek alanda 7/24 canlılık sağlanması amaçlanmıştır.
Han avluları sergi alanı, tematik pazar, açık hava sineması, tiyatro, gösteri gibi farklı aktivitelere imkan tanıyacak şekilde tasarlanmıştır.
Gençlik ve Paylaşım Merkezi önerilerek genç nüfusun alana çekilmesi ve paylaşım ekonomisinin desteklenmesi hedeflenmiştir.
Alan içerisinde tasarlanan meydanlar temsili İpek Yolu ile bağlanmış, sürekli hale getirilmiştir.
Yağmur suyu toplamaya ilişkin bir yaklaşım olarak tasarlanan su kanalı, mikro klima etkisi ve yağmur suyu hasadı ve suyun dikkatli kullanılması konularında farkındalık oluşturmayı hedeflemektedir.
İpek rotasının bir durağı olarak ele alınan İpek Han'da ipek üretim ve tasarım atölyeleri oluşturularak kentsel belleğin canlandırılması hedeflenmiştir.
Mevcutta bulunan sanat okulu korunarak, etkinlik çayırı ve açık alanlarla entegre çalışacak şekilde düzenlenmiştir.
Etkinlik çayırları ve meydanların farklı zaman dilimlerinde farklı aktiviteler için kullanılmasıyla alandaki kullanıcı profilinin çeşitlenmesi hedeflenmektedir.
Tescilli ve tarihi yapılar aydınlatma tasarımıyla öne çıkarılmıştır.
TAB (Tasarım Atölyesi Bursa) önerisiyle kentin bütün tasarımcılarına açık ortak çalışma alanları ve stüdyolar oluşturulmuştur.
Merkez Bankası binası Bursa Modern'e dönüştürülerek kültürel bir odak haline gelmiştir.
Geçmiş kullanımlara (kebapçılar çarşısı, şekerciler çarşısı, sahaflar bıçakçılar çarşısı vb.) referans vererek mevcut çarşılar yeniden düzenlenmiştir.
BUMO Küp esnek bir tasarıma sahip, farklı fonksiyonlar içeren ve çeşitli kullanıcı gruplarına hitap eden bir tasarıma sahiptir.
BUMO ek binada zeminaltı ve zemin üstü açık sergi alanları önerilmiştir.
Yenilebilir peyzaj alanları oluşturularak doğal ve kültürel sürdürülebilirliğe katkıda bulunulmuştur.
Yeşil Bursa hedefiyle sürekli yeşil akslar oluşturulmuş, yer kaplamasında yeşil bantlar kullanılarak yatay ve dikey yeşil bağlantı kurulmuştur.
Alanda farklı kotlarda düzenlenmiş seyir/bakı terasları ile stratejik manzara noktaları oluşturulmuştur.
Alanda tasarlanan 458 araçlık yeraltı otoparkı ile taşıt erişilebilirliği sağlanmıştır.
Dijital duvarlar ve interaktif hürmet taşları kullanımı ile teknolojik değişim ve katılımcı yaklaşıma uygun bir tasarım gerçekleştirilmiştir.
Bisiklet parkları ve yollarıyla bisiklet ve elektrikli scooter kullanımının arttırılması ve alana erişimde önemli bir alternatif haline gelmesi sağlanmıştır.
Alt geçit tasarımıyla Hisar ve Hanlar Bölgesi arasında ilişkinin kurulması ve tarihi odaklar arasında süreklilik sağlanması hedeflenmiştir.